

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM

2011. Szeptember 29-30.

Solymosy József Bonifác

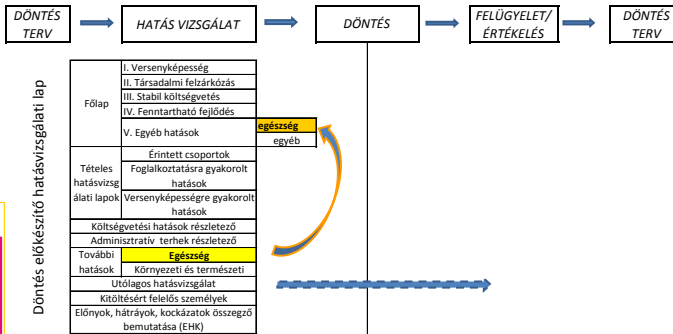
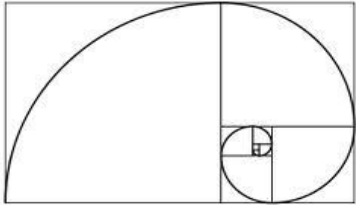
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

EGÉSZSÉGRE GYAKOROLT HATÁSOK

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

Miről lesz szó? – Segítség a hatásvizsgálati lap kitöltéséhez

Döntés előkészítő hatásvizsgálati lap

Főlap	I. Versenyképesség II. Társadalmi felzárkózás III. Stabill költségvetés IV. Fenntartható fejlődés V. Egyéb hatások
Tételes hatásvizsgálati lapok	Érintett csoportok Foglalkoztatásra gyakorolt hatások Versenyképességre gyakorolt hatások
Költségvetési hatások részletező	
További hatások	Adminisztratív terhek részletező Környezeti és természeti Utólagos hatásvizsgálat Kikötésért felelős személyek Előnyök, hátrányok, kockázatok összegző bemutatása (EHK)

egészség
egyéb

Egészség-hatás vizsgálat (EHV)

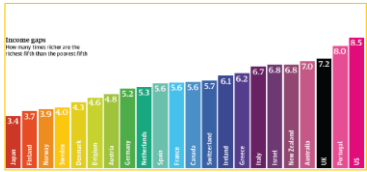
SZÚRÁS

EGYEZTETÉS

ÉRTÉKELÉS

BESZÁMOLÁS/JAVASLAT

UTÓKÖVETÉS

2.

Igen vagy Nem

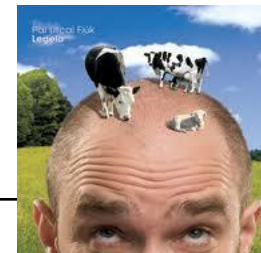
11 „négyzet” („pipák” helye)

További hatások	
Egészséghatások	
Vannak-e az intézkedésben legyábbmunka jelentős egészséghatások?	
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?	
Ritka viselkedések alakulása, dohányzás, szeszemelés, stb.)	Táplálkozás
Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	Testmozgás (vagy annak hiánya)
	Stressz
	Közeledési morál
	Utazás, és kármélték szerrel betelgyűk
	Egyéb:

1.

Szöveg

3.

Hatásvizsgálati kézikönyv Útmutató

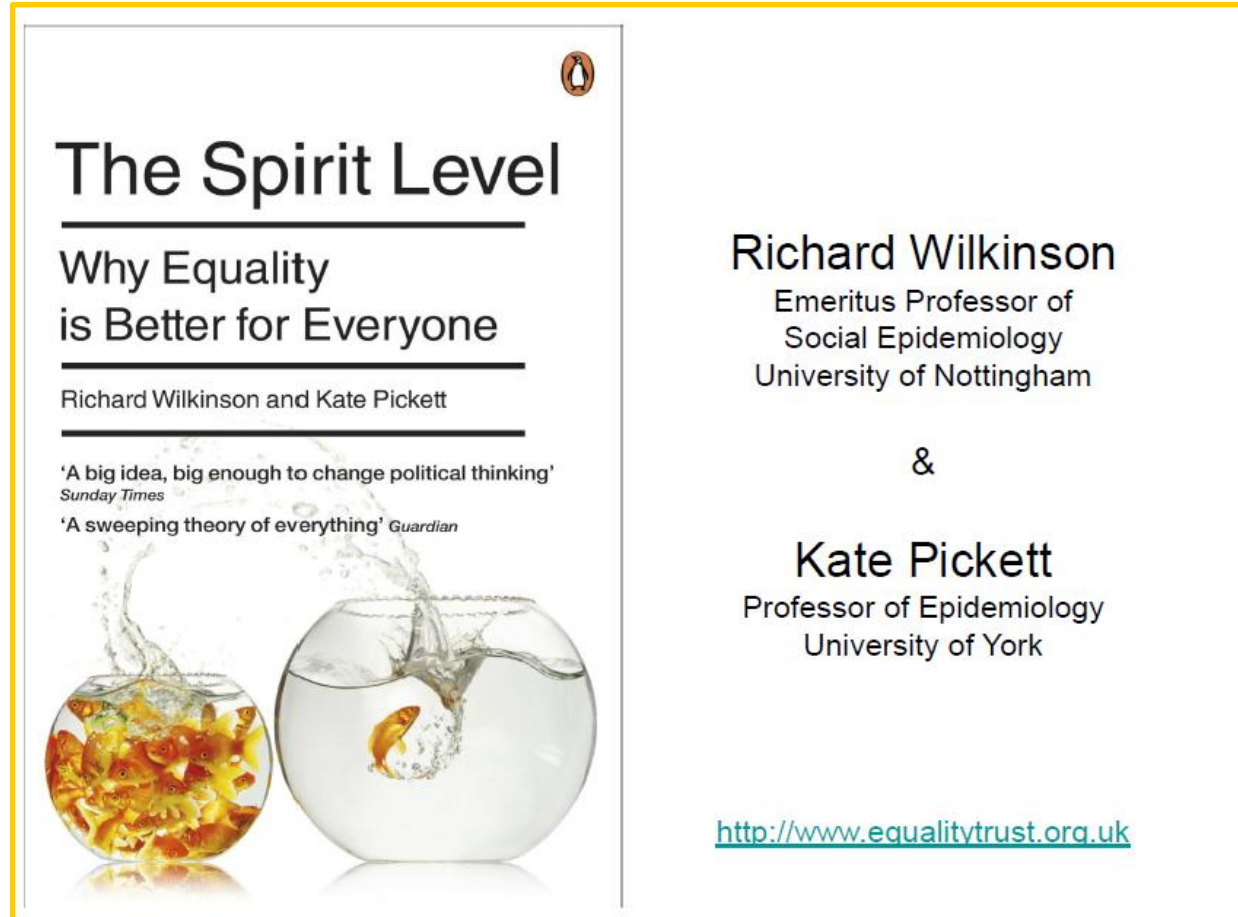
Előterjesztések hatásvizsgálata az egészség szempontjából

- Epidemiológia
- Az egészséggel kapcsolatos állapotok, jelenségek megosztásának és előfordulásukat befolyásoló tényezőknek a tanulmányozása, mely egy meghatározott populációban használja fel eredményeit az egészséggel kapcsolatos problémák felülvizeléséhez és megoldásához.
- Népegészségügy
- A népegészségügy társadalmi és politikai koncepció, melynek célja populációs szinten az egészség fejlesztése, az élet meghosszabbítása és az élet minőségének javítása a lakosság körében az egészségfejlesztés, a betegségmegelőzés és más egészséget befolyásolni szándékozó tevékenység által. A népegészségügy olyan társadalmi, szakmai és politikai kezdeményezés, melynek célja az egészség megőrzése, fejlesztése közösségi szinten, szem előtt tartva a közösség elkötelezettségét az egészség védelmére, az élet meghosszabbításra és az élet minőségének javítására. A népegészségügyi ciklus elemeli: lakosság egészségi állapotának leírása az egészségi állapotot befolyásoló tényezők alakulásának jellemzése; népegészségügyi szükségletek és igények azonosítása, rangsorolása; egészségfejlesztési programok tervezése, lebonyolítása, értékelése.

Az egészséget befolyásoló tényezők áttekintése

Egy populáció egészsége jellemzően többek között a születéskor várható élettartammal, és/vagy az akadályoztatottság szintjével. A magyarországi adatok jóval elmaradnak az Európai Unió-s mutatóktól. Az átlagolt adatok ellenük azon szexuális értékeket, melyek a jó és rossz egészségi állapotú részpopulációkat és így az egészség-egyenlőtlenségeket jellemzik. Ma Magyarországon a nyugati országéssz egyes kistérségeihez képest a keleti országéssz egyes kistérségei a születéskor várható élettartam kb. 7 évvel kevesebb. Az egészségi állapotban megmutatózó jelentős egyenlőtlenségek csökkentése össztársadalmi érdek, hiszen az állampolgári esélyegyenlőséget nem támogató, a gazdasági versenyképességet rontó állapot kezeléséről van szó.

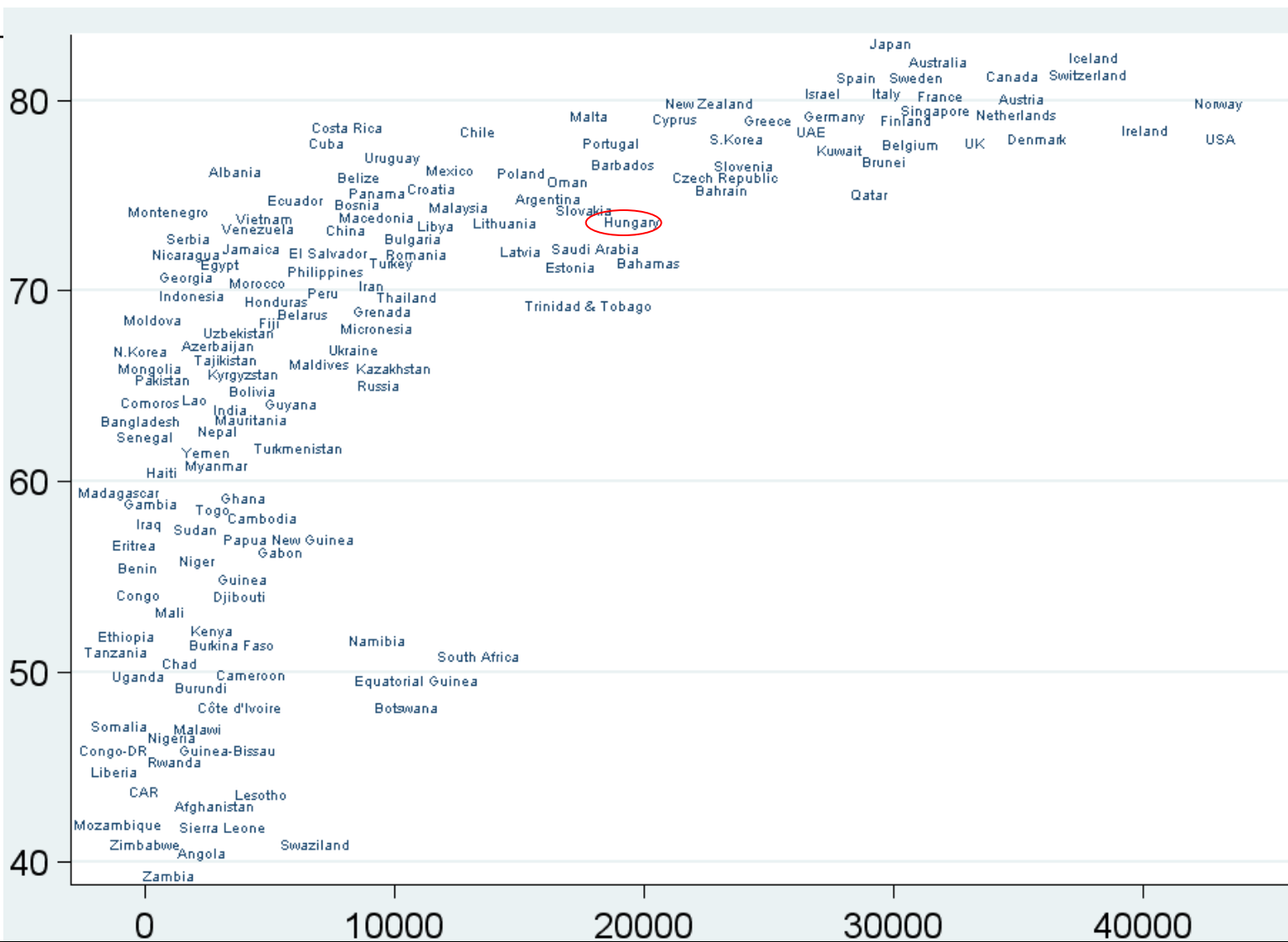
Bevezetőül

***Richard Wilkinson és Kate Pickett: Miért jobb az egyenlőség mindenki számára
c. könyve alapján***

Egy főre jutó jövedelem és várható élettartam: gazdag és szegény országok

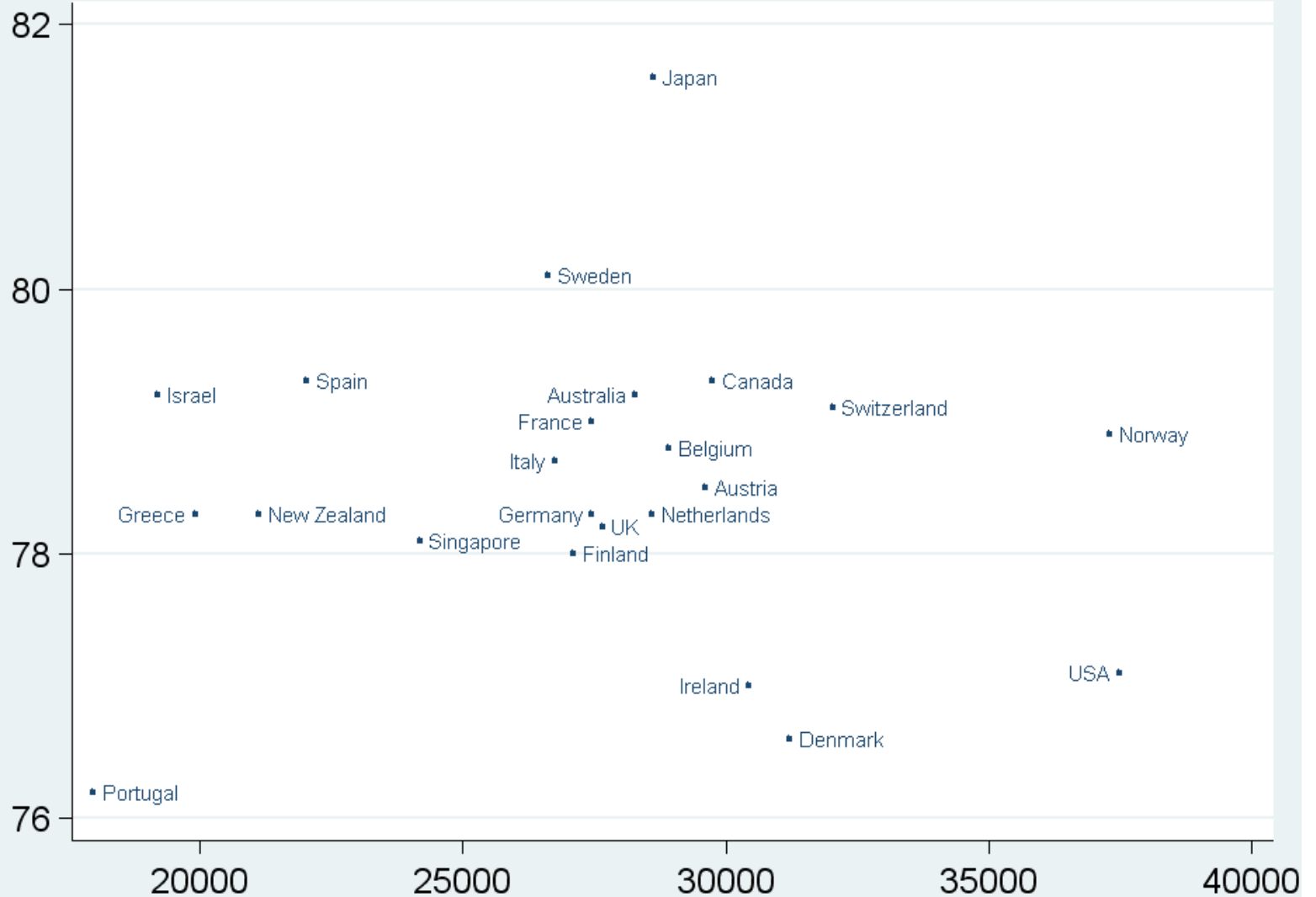
Várható élettartam (években)

Egy főre eső nemzeti jövedelem (\$)

A gazdag országokban
a születéskor várható élettartam és a nemzeti jövedelem között már nincs összefüggés

Várható élettartam: férfi és nő

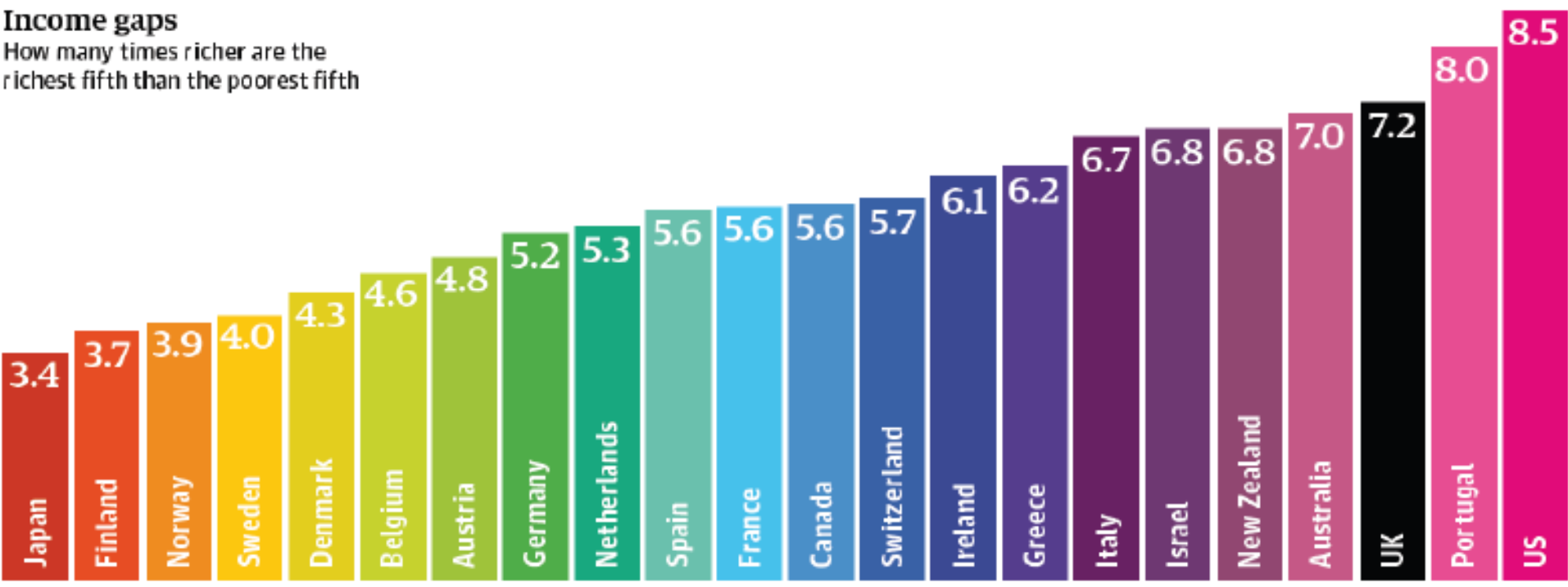

Egy főre eső nemzeti jövedelem (\$)

Jövedelemegyenlőtlenségek: Hányszor gazdagabbak a legfelső jövedelmi ötödbe tartozó gazdagok, mint a legszegényebb ötödbe tartozó szegények

Income gaps

How many times richer are the richest fifth than the poorest fifth

Az egészségben megnyilvánuló egyenlőtlenségek (inequalities) nagy halmazában részhalmoz a méltánytalanságok (inequities) köre.

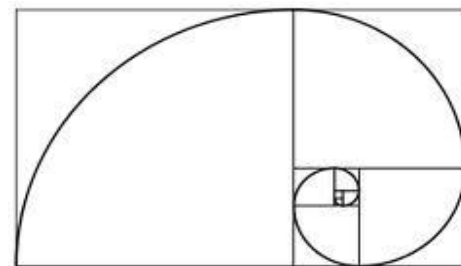
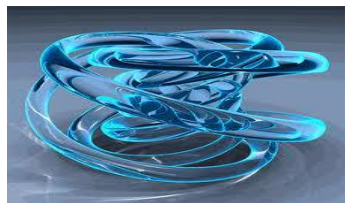

Társadalmi egyenlőtlenség

méltánytalanság

- ❑ Méltánytalanok azok az egyenlőtlenségek, melyek adott társadalmi-gazdasági kontextusban nem szükségszerűek, (szakma)politikai döntésekkel mérsékelhetőek. ✎
-

Miről lesz szó? – 1.

Hatásvizsgálati kézikönyv Útmutató az előterjesztések hatásvizsgálatához és módszertani segédlet az előterjesztések mellékleteként csatolandó hatásvizsgálati lap megfelelő kitöltéséhez

Előterjesztések hatásvizsgálata az egészség szempontjából

▪ Epidemiológia

Az egészséggel kapcsolatos állapotok, jelenségek megoszlásának és előfordulásukat befolyásoló tényezőknek a tanulmányozása, mely egy meghatározott populációban használja fel eredményeit az egészséggel kapcsolatos problémák felületezéséhez és megoldásához.

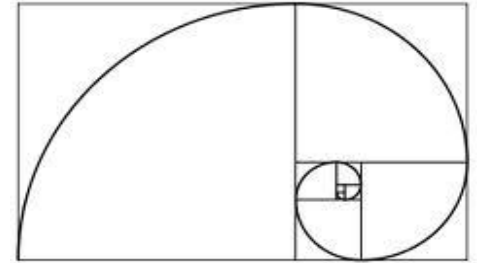
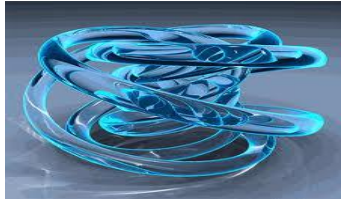
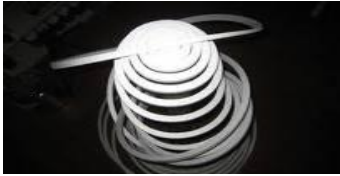
▪ Népegészségügy

A népegészségügy társadalmi és politikai koncepció, melynek célja populációs szinten az egészség fejlesztése, az élet meghosszabbítása és az élet minőségének javítása a lakosság körében az egészségfejlesztés, a betegségmegelőzés és más egészséget befolyásolni szándékozó tevékenység által. A népegészségügy olyan társadalmi, szakmai és politikai kezdeményezés, melynek célja az egészség megőrzése, fejlesztése közösségi szinten, szem előtt tartva a közösség elkötelezettségét az egészség védelme, az élet meghosszabbítása és az élet minőségének javítása iránt. A népegészségügyi ciklus elemei: lakosság egészségi állapotának leírása az egészségi állapotot befolyásoló tényezők alakulásának jellemzése; népegészségügyi szükségletek és igények azonosítása, rangsorolása; egészségfejlesztési programok tervezése, lebonyolítása, értékelése.

Az egészséget befolyásoló tényezők áttekintése

Egy populáció egészsége jellemezhető többek között a születéskor várható élettartammal, és/vagy az akadályozottság szintjével. A magyarországi adatok jóval elmaradnak az Európai Unió-s mutatóktól. Az átlagolt adatok elfedik azon szélső értékeket, melyek a jó és rossz egészségi állapotú részpopulációkat és így az egészség-egyenlőtlenségeket jellemzik. Ma Magyarországon a nyugati országrész egyes kistérségeihez képest a keleti országrész egyes kistérségeiben a születéskor várható élettartam kb. 7 évvel kevesebb. Az egészségi állapotban megmutatkozó jelentős egyenlőtlenségek csökkentése ösztönös társadalmi érdek, hiszen az állampolgári esélyegyenlőséget nem támogató, a gazdasági versenyképességet rontó állapot kezeléséről van szó.

Miről lesz szó? – 3.

döntési spirál egy szakasza

előélet

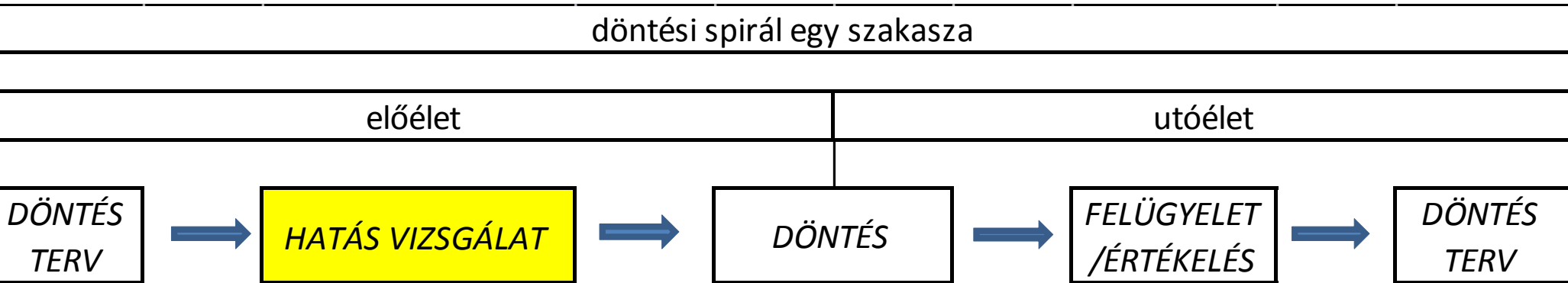
utóélet

DÖNTÉS

idő

Miről lesz szó? – 4.

Miről lesz szó? – 5.

Döntés előkészítő hatásvizsgálati lap

Főlap	I. Versenyképesség
	II. Társadalmi felzárkózás
	III. Stabil költségvetés
	IV. Fenntartható fejlődés
	V. Egyéb hatások
Tételes hatásvizsgálati lapok	Érintett csoportok
	Foglalkoztatásra gyakorolt hatások
	Versenyképességre gyakorolt hatások
Költségvetési hatások részletező	
Adminisztratív terhek részletező	
További hatások	Egészség
	Környezeti és természeti
Utólagos hatásvizsgálat	
Kitöltésért felelős személyek	
Előnyök, hátrányok, kockázatok összegző bemutatása (EHK)	

egészség
egyéb

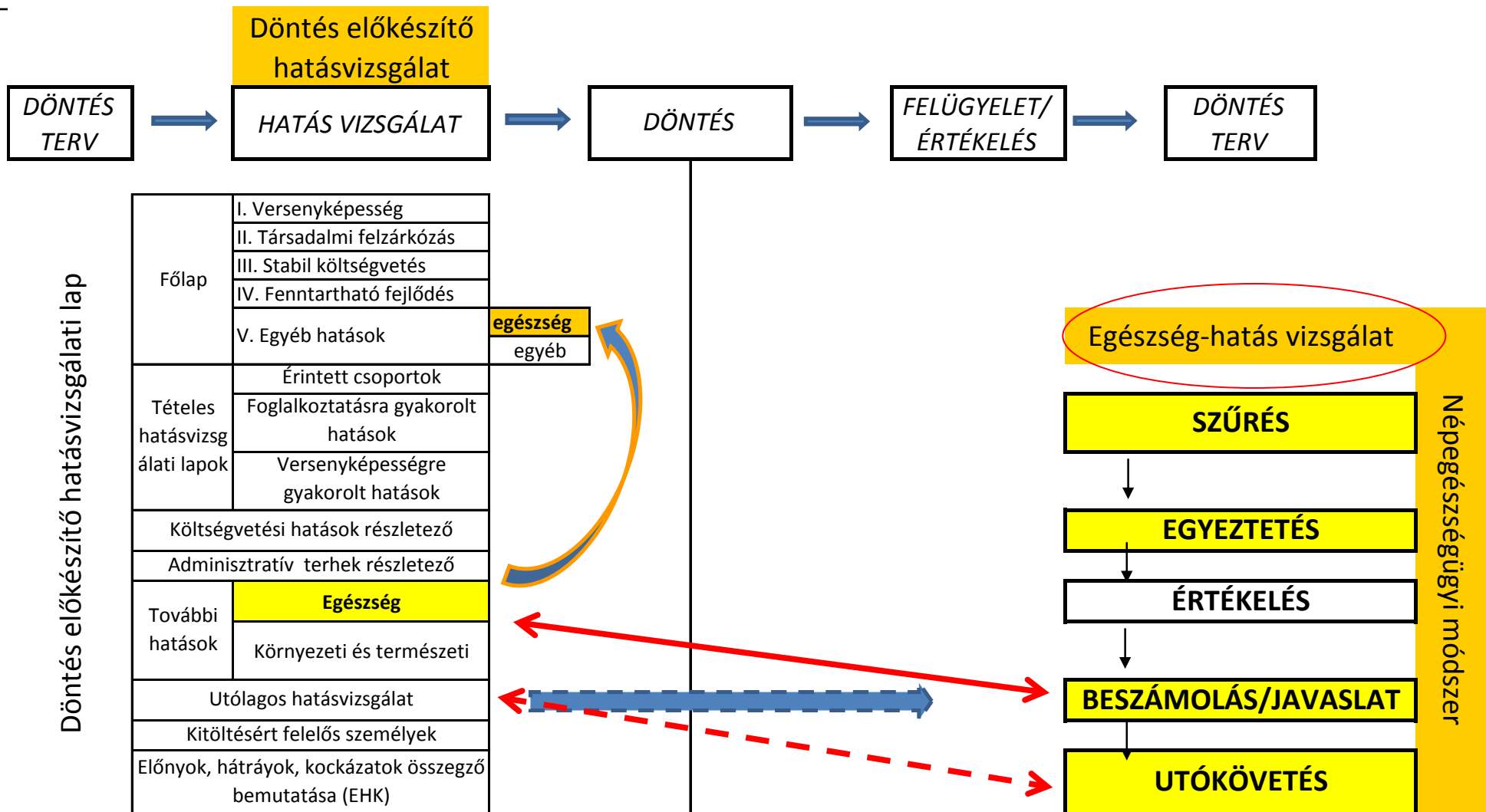

Egészség fogalma

- Az egészség, mint optimális jólét, az egyén és a közösség legfontosabb értéke és erőforrása, amely meghatározza az egyes emberek életét, életminőségét, jólétét és a társadalom jövedelemtermelő-, versenyképességét.

Egészség ügye \neq Egészségügy

Miről lesz szó? – 6.

Egészség-hatás vizsgálat (EHV) - fogalom

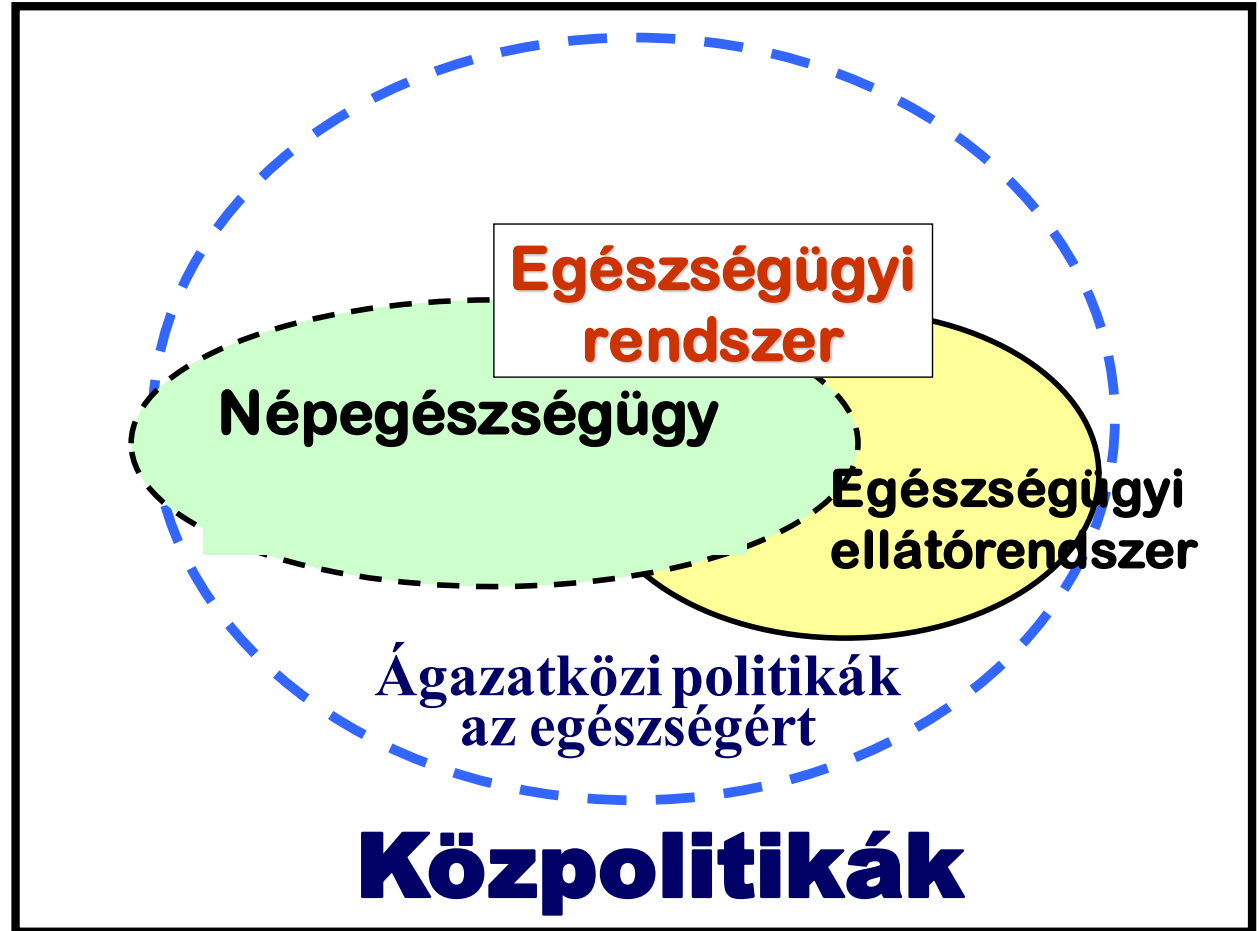
- Azon eljárások, módszerek, eszközök kombinációja melyek segítségével egyes programok, gazdasági, szakpolitikai döntések, projektek népességre gyakorolt potenciális egészséghatásai, és e hatások populáción belüli megoszlása értékelhető (WHO, 1999)

Forrás:

WHO European Centre for Health Policy, eds. Health Impact Assessment. Main concepts and suggested approach. Gothenburg Consensus Paper. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 1999.

Népegészségügy pozicionálása 2011. évi LXXXI. Törvény 14. §

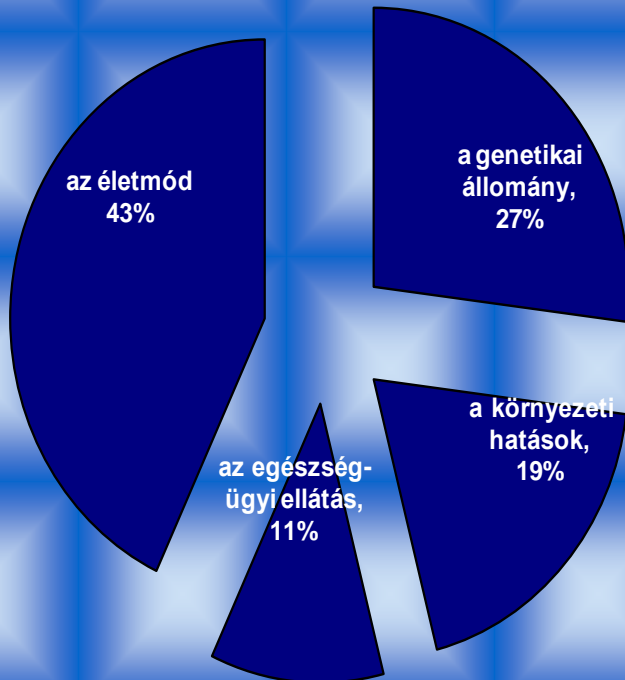
- 35. § (1) A népegészségügy állami és önkormányzati szervek, gazdasági, társadalmi szervezetek, valamint egyének részvételével megvalósított, elsősorban lakossági csoportokat, közösségeket célzó tevékenység, az egészség védelme és fejlesztése, a betegségek, sérülések és rokkantság megelőzése érdekében.

Az egészséget befolyásoló tényezők különböző szinten másként azonosíthatóak

Globális szint (→ Specifikus szint → Lokális szint →) Egyéni szint

Egy populáció egészségi állapotáért az alábbi faktorok "felelősek"

George Wilson Albee képlete:

(1921-2006)

számláló

Ha a számláló növekszik, a „baj” növekszik

$$\text{„baj”} = \frac{\text{biológiai, szervi kórtényezők} + \text{stressz}}{\text{támogató közösség} + \text{önértékelés} + \text{megküzdő képességek}}$$

nevező

Ha a nevező növekszik, a „baj” csökken

FŐLAP – Egészség – A kitöltése a „További hatások” lapról generálódik

Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?

Igen vagy Nem

V. EGYÉB HATÁSOK

Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?

Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészséghatásait!

Szöveg

További hatások	
Egészséghatások	
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?	
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?	
☐ Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsésjáték, stb.)	☐ Táplálkozás
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége
☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz
☐ Közlekedési módok	☐ Utazás, és hirtelkén szerzett betegségek
☐ Egyéb:	

Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészséghatásait!

„További hatások” lap:
Egészségre gyakorolt hatások
Igen vagy Nem rész

Miről lesz szó? – 7.

További hatások” lap: Egészségre gyakorolt hatás - Hogyan kell kitölteni?

További hatások					
Egészséghatások					
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?					
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	
Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészséghatásait!					

„További hatások” lap: Egészségre gyakorolt hatások – kitöltési elemek

Igen vagy Nem

11 „négyzet”
(„pipák” helye)

További hatások					
Egészség hatások					
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészség hatásai?					
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (alkohol, dohányzás, gyógyeszközök, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	
Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészség hatásait!					

Szöveg

„További hatások” lap: Egészségre gyakorolt hatások – kitöltési sorrend

2.

Igen vagy Nem

További hatások					
Egészséghatások					
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?					
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (alkohol, dohányzás, gyógyeszközök, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	
Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészséghatásait!					

11 „négyzet”
(„pipák” helye)

1.

3.

Szöveg

Egészségre gyakorolt hatások – Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket – tényezők áttekintése

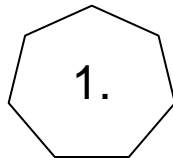
	tényezők főkategóriái	tényezők
1.	Életmód	Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)
2.		Táplálkozás
3.		Testmozgás (vagy annak hiánya)
4.		Stressz
5.		Közlekedési morál
6.		Utazás, és külföldön szerzett betegségek
7.	Az egészségügyi szolgáltatások	elérhetősége
8.		megléte
9.		megfizethetősége
10.		minősége
11.		Egyéb

11 négyzet = 10 nevesített tényező és 1 „egyéb” kategória

Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	

Egészséghatás – Igen – vagy – Nem – tényezőkön alapuló döntés

tényezők	tényezők kifejtése
Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)	<i>Társadalmi normákhoz való igazodást gátló mérték; egyént és/vagy környezetét károsító/veszélyeztető minőség</i>
Táplálkozás	<i>Élettani alapszükségleten túl, életmódhoz igazodó, az energia egyensúlyt elősegítő</i>
Testmozgás (vagy annak hiánya)	<i>Életkori szükségletekhez, életmód kompenzációhoz igazodó, az energia egyensúlyt elősegítő</i>
Stressz	<i>Kezelése minden élőlény egyik alapszüksége</i>
Közlekedési morál	<i>Elsősorban a baleset megelőzés vetülete miatt</i>
Utazás, és külföldön szerzett betegségek	<i>Elsősorban járványügyi biztonsági kockázat miatt</i>
Eü.szolg. elérhetősége	<i>Jelentős a lokális földrajzi eltérések bemutatásánál. Érdemes szűkebb társadalmi csoportok szempontjából külön is vizsgálni</i>
Eü.szolg. megléte	
Eü.szolg. megfizethetősége	
Eü.szolg. minősége	
Egyéb	<i>egészség előfeltételei</i>
	<i>katasztrófa védelem</i>

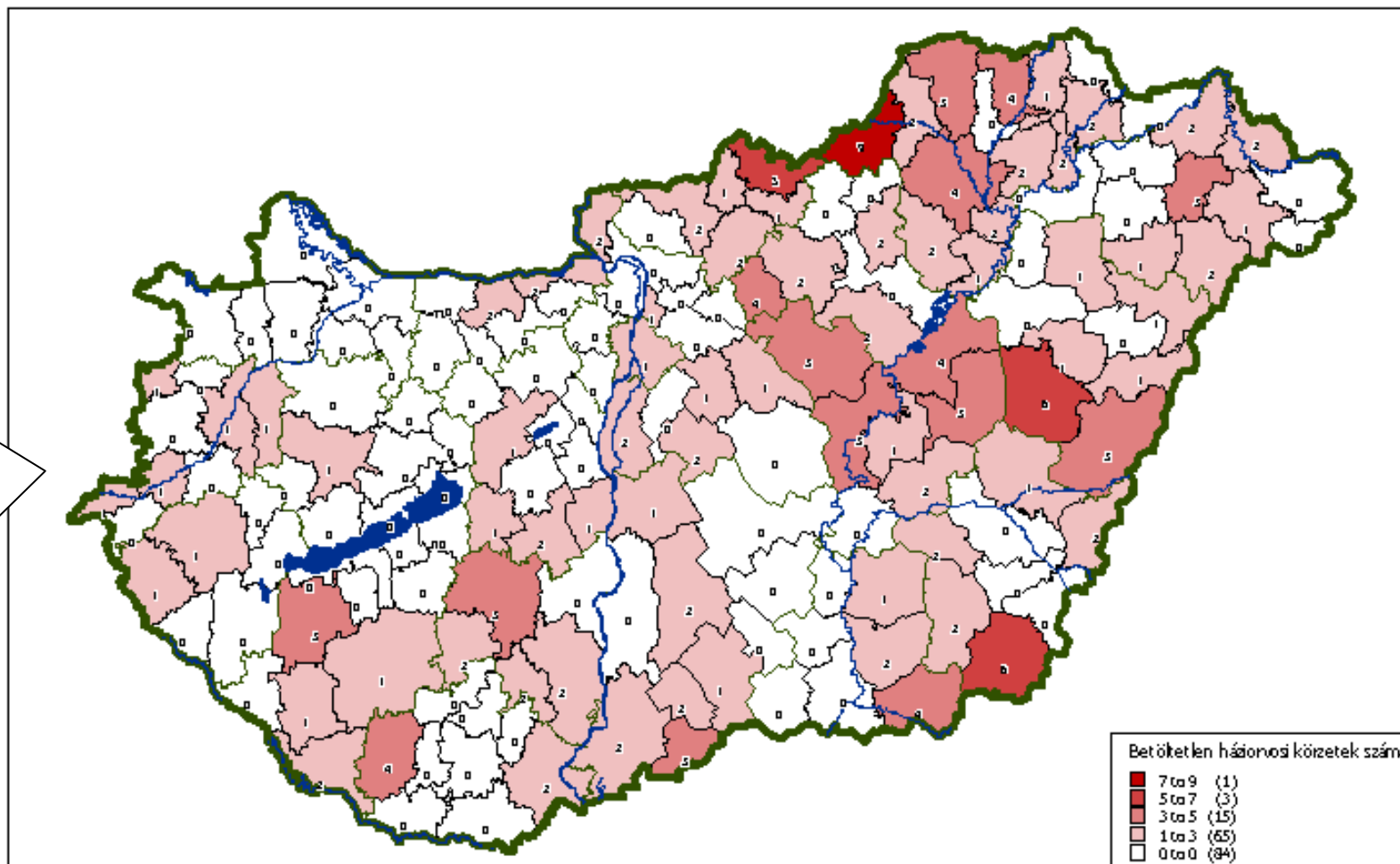
A lakosság szempontjából

az adott (tervezett) intézkedésnek

van-e hatása bármelyik tényezőre?

Betöltetlen háziiorvosi körzetek kistérségeként Magyarországon, 2006

Egy példa:
az egészségügyi
szolgáltatások
megléte - alapellátás

(Forrás: Országos Alapellátási Intézet)

Egészséghatás – Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?

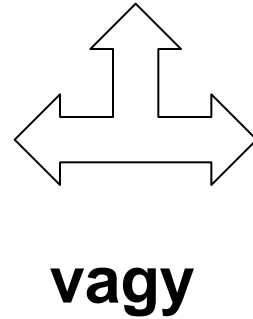
2.

Egészséghatások

Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?

Ha a 11 db négyzet bármelyikébe pipa kerül

Igen

Nem

Ha a 11 db négyzet egyikébe sem kerül be pipa

1.

Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?

☐ Rizikó viselkedések
(pl.: alkohol, dohányzás,
drogok, szerencsejáték, stb.)	☒ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak
hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett
betegségek
☐ Az egészségügyi
szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi
szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi
szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi
szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	

„További hatások” lap: Egészségre gyakorolt hatások – kitöltési sorrend

2. ✓

Igen vagy Nem

11 „négyzet”
(„pipák” helye)

További hatások					
Egészséghatások					
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?					
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (alkohol, dohányzás, gyógyeszközök, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	
Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészséghatásait!					

1. ✓

3.

Szöveg

„További hatások” lap: Egészségre gyakorolt hatások – szöveges rész

További hatások					
Egészséghatások					
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?					
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	
Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészséghatásait!					

3.

Hatásvizsgálati lap
más elemeihez
kapcsolódó
evidenciák

Szöveg

Hatás
mechanizmusok

Bejelölt
tényezők
Hogyan?

„További hatások” lap: Egészségre gyakorolt hatások – szöveges rész

További hatások					
Egészséghatások					
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?					
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	
Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészséghatásait!					

3.

Hatásvizsgálati lap
más elemeihez
kapcsolódó
evidenciák

Szöveg

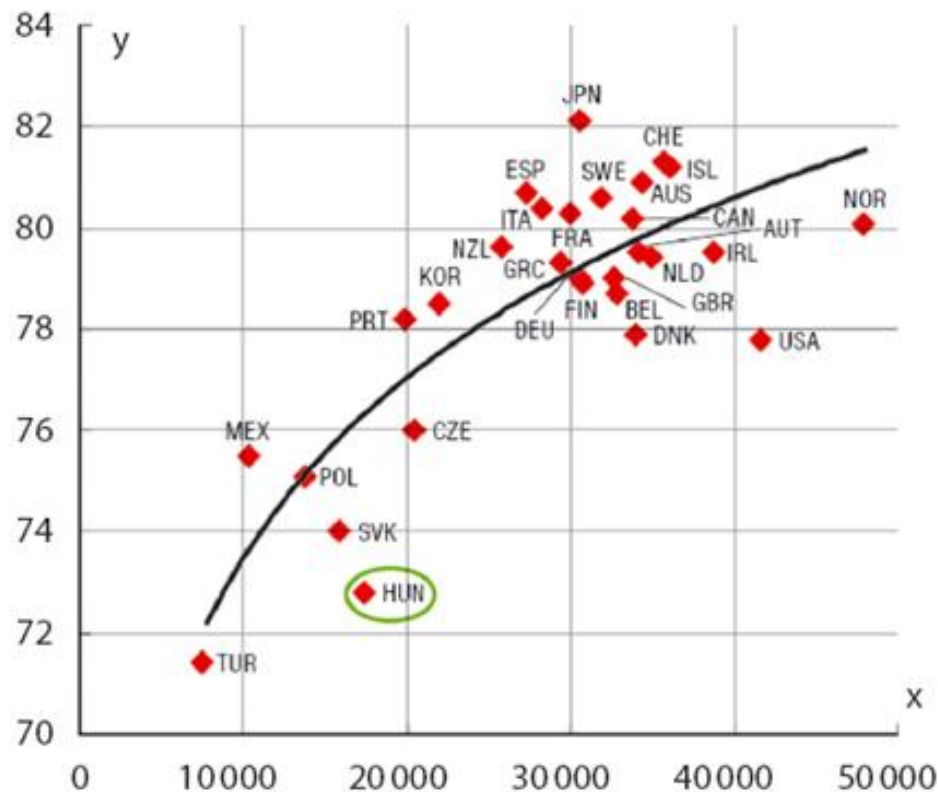
Hatás
mechanizmusok

Bejelölt
tényezők
Hogyan?

I. Versenyképességgel kapcsolatban:

- Ha a népesség egészségi állapota javul, akkor a gazdaság javul.
 - Ha a gazdaság javul, akkor a versenyképesség javul.
 - Ha a népesség egészségi állapota javul, akkor a társadalom versenyképessége is javul.
-

Versenyképesség – gazdasági potenciál és születéskor várható élettartam közötti összefüggés

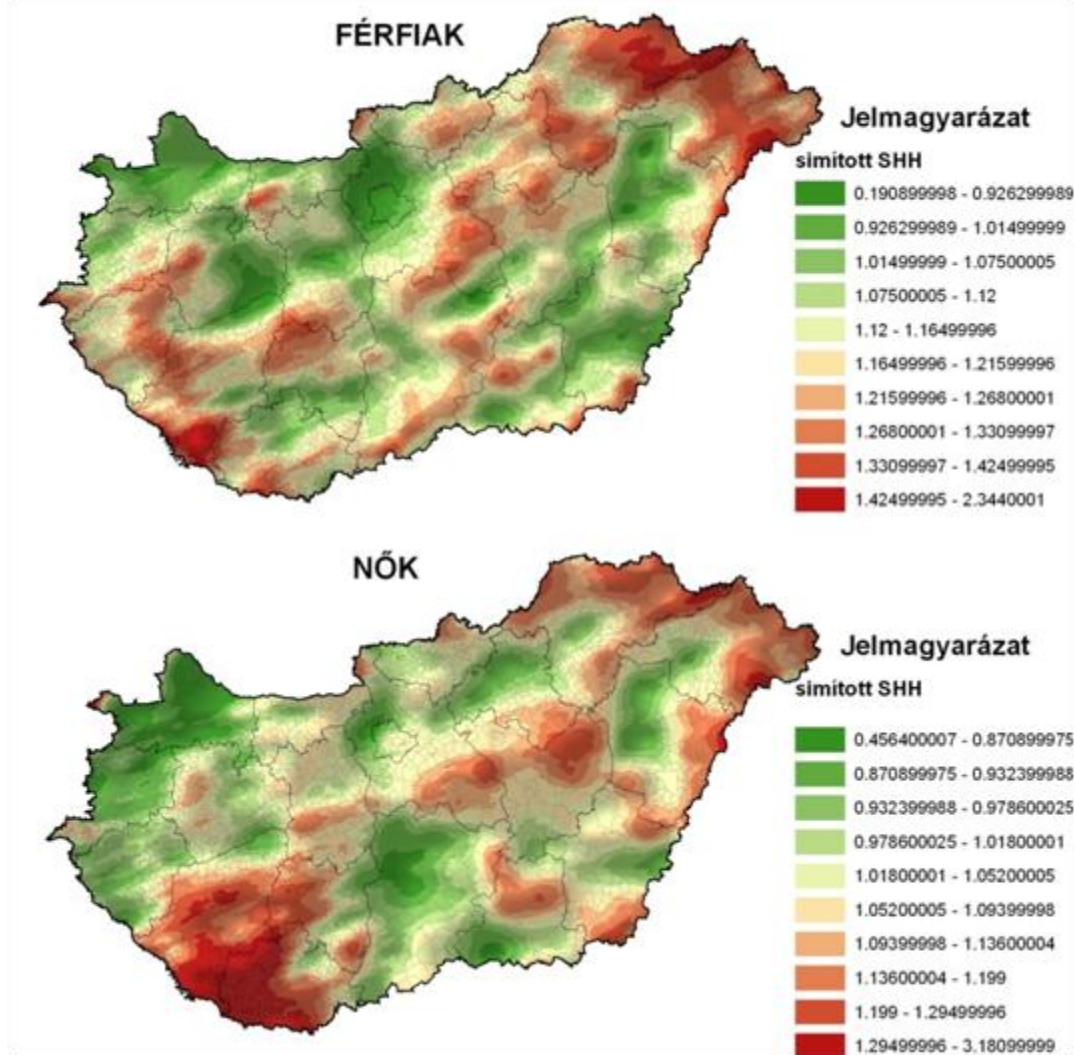
A születéskor várható átlagos élettartam viszonya az egy főre jutó vásárlóerő paritásra korrigált GNP alapján elvárt értékhez az OECD tagállamaiban (Forrás: OECD Health Data, 2007)

x= vásárlóerő paritásra korrigált nemzeti össztermék (PPP) USD-ban;
y=születéskor várható átlagos élettartam

II. Társadalmi felzárkózással kapcsolatban :

- Ha az egészségben megnyilvánuló egyenlőtlenségek csökkennek, akkor a társadalmi egyenlőtlenségek is csökkennek.
 - Ha a társadalmi egyenlőtlenségek csökkennek, akkor a társadalmi felzárkózás gyorsul.
 - Ha az egészségben megnyilvánuló egyenlőtlenségek csökkennek, akkor a társadalmi felzárkózás gyorsul.
-

A korai halálozás relatív kockázatának területi egyenlőtlenségei Magyarországon

az országos átlaghoz viszonyítva hierarchikus (teljes) Bayes - becslés szerint, 1998-2004
(*Forrás: Juhász Attila, Nagy Csilla, Páldy Anna – A magyar lakosság társadalmi-gazdasági státusz index alapján meghatározott helyzete és a korai halálozása közötti összefüggés, 1998-2004. NÉPEGÉSZSÉGÜGY folyóirat 2009. 87.évfolyam 3. szám*)

III. Stabil költségvetéssel kapcsolatban:

- A népesség egészségének javulását a hosszú távú befektetések, következetes stratégiák gyorsítják.
 - A hosszú távú befektetésekhez, következetes stratégiák megvalósításához stabil költségvetés szükséges.
 - Stabil költségvetés a népesség egészségének javulását eredményezi.
-

IV. A fenntartható fejlődéssel kapcsolatban :

- A fenntartható fejlődés, akár mint a környezetvédelmi szabályozás alapelve, a környezet megóvását, jó minőségét célozza.
 - A természetes és épített környezet jó minősége jó egészséget biztosít.
 - A fenntartható fejlődés alapelveinek érvényesülése népegészségügyi szempontból a lakosság egészségét javítja.
-

„További hatások” lap: Egészségre gyakorolt hatások – szöveges rész

További hatások					
Egészség hatások					
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészség hatásai?					
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	
Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészség hatásait!					

3.

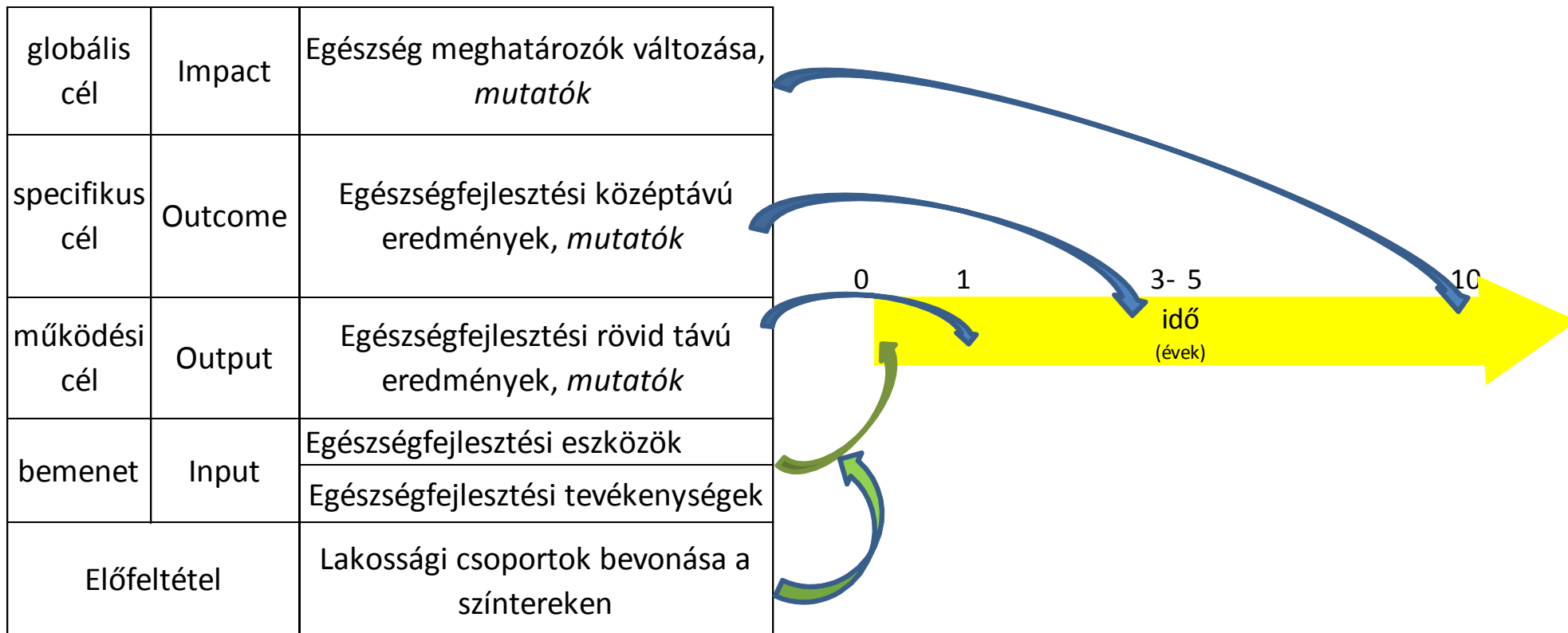
Hatásvizsgálati lap
más elemeihez
kapcsolódó
evidenciák ✓

Szöveg

Hatás
mechanizmusok

Bejelölt
tényezők
Hogyan?

Hatásmechanizmusok – I. – időbeliség - indikátorok

Hatásmechanizmusok – II. - egyenlőtlenségek

– Egyenlőtlenségek, méltánytalanságok csökkentése

Társadalmi egyenlőtlenség

méltánytalanság

Hatásmechanizmusok – III. – beavatkozási módok (a probléma kezelés szempontjából)

Tüneti, felszínes, az okozatok megjelenését változtatja, oki struktúrákat nem érinti

Dohányzás betiltása
közterületen
(korlátozás)

Operatív, okok elemeit változtatja, okok kialakulását nem érinti

Dohányárak áremelése,
leszokást segítő programok
(nehezített hozzáférés)

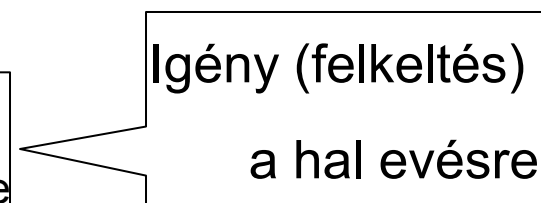
Preventív, okok kialakulását befolyásolja

Rászokás/kipróbálás
megelőzése aktív stratégiákkal

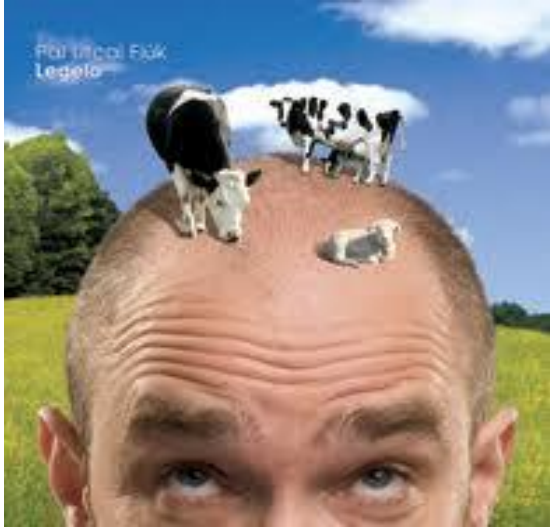

Megalapozó, nincs direkt hatása, de előfeltételeket, kereteket jelöl ki.

Egészség kultúra terjesztése,
„nem”-et mondani tudás fejlesztése

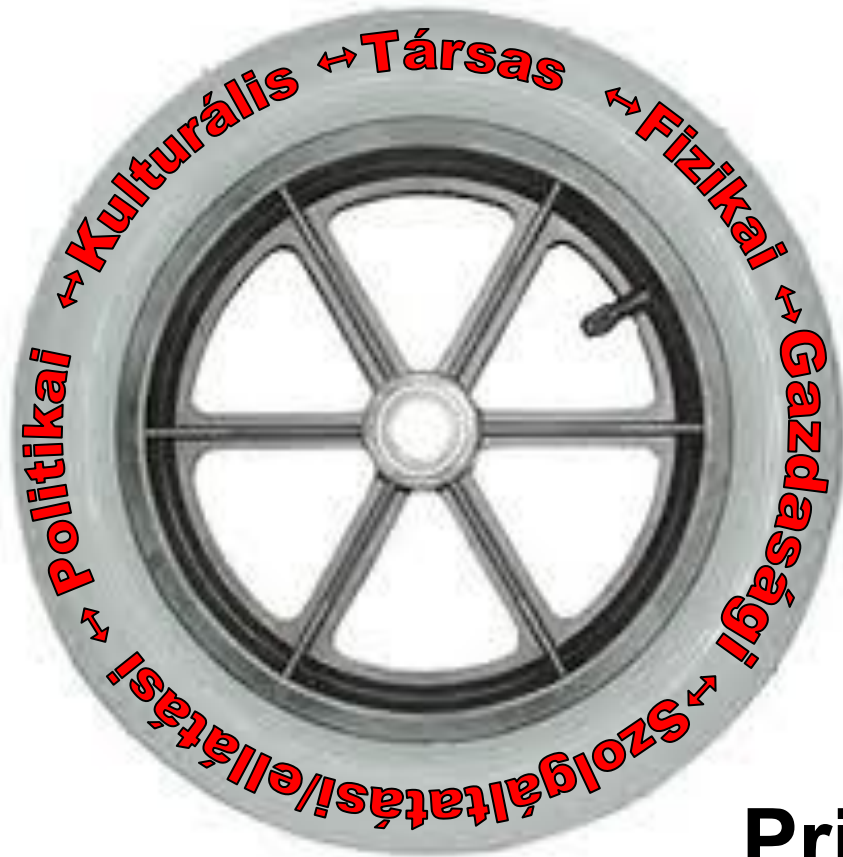
Hatásmechanizmusok – IV. - csapdák

Pl.: „Legelő csapda”

többlet pozitívum a szabálysértőé, a többlet negatívum megoszlik a szabálytartók között

Hatásmechanizmusok – V. - Kerék-küllő szabály

**Körbezáródó
befolyásoló faktorok
esetén a (célzott,
irányított)
változtatáshoz minden
faktort egyszerre kell
kezeln.**

**Priorizálás helyett komplex
megközelítés kell**

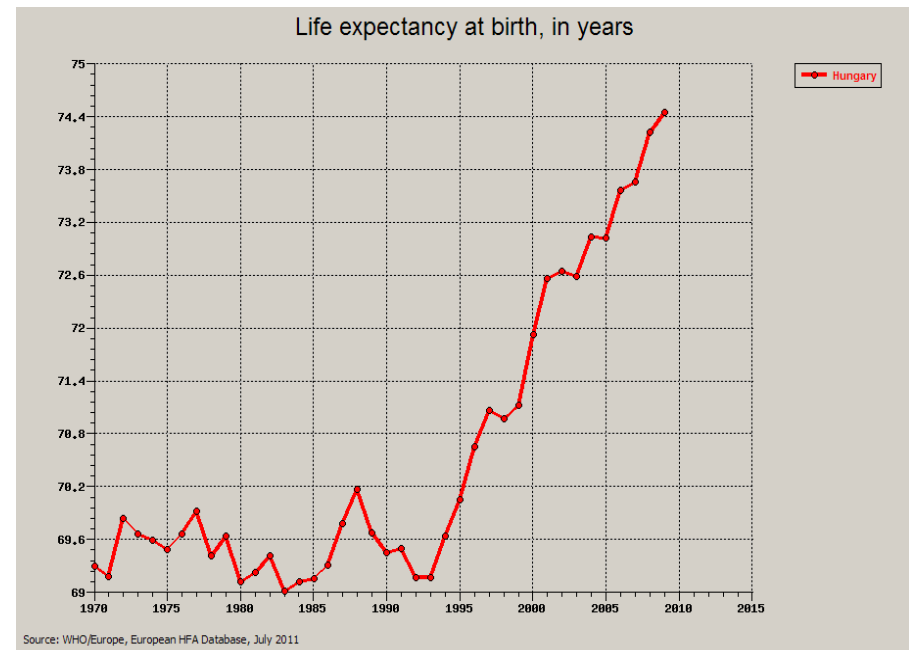
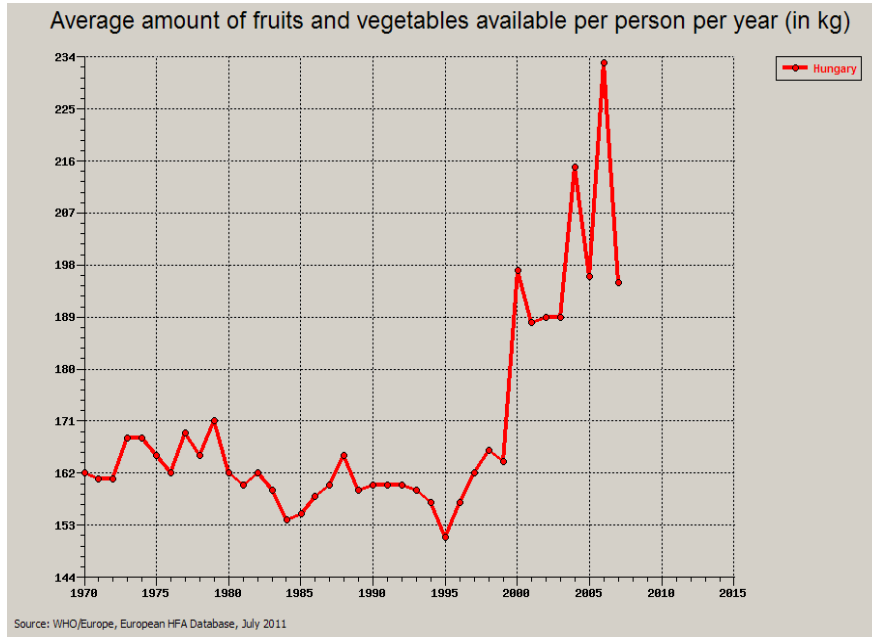
Hatásmechanizmusok – VI. – prevenciós paradoxon

A „prevenciós paradoxon” lényegét tekintve az, hogy a népesség egészségének javítását célzó beavatkozások nem feltétlenül jelennek meg az egyén szintjén érzékelhető módon.

Például a zöldség árak relatív alacsony szintje, az egyén szintjén, a több zöldség fogyasztást ösztönzi, de feltűnő, látványos változást az egyén nem érzékel.

A populáció szintjén viszont csökkennek pl.: a vastagbél rák megbetegedések és a magas koleszterin szintből fakadó keringési megbetegedések, vagyis a zöldségárak csökkenése a populáció várható élettartamát emeli.

Egy főre jutó zöldség/gyümölcs fogyasztás – Születéskor várható élettartam

„További hatások” lap: Egészségre gyakorolt hatások – szöveges rész

További hatások					
Egészséghatások					
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?					
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	
Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészséghatásait!					

3.

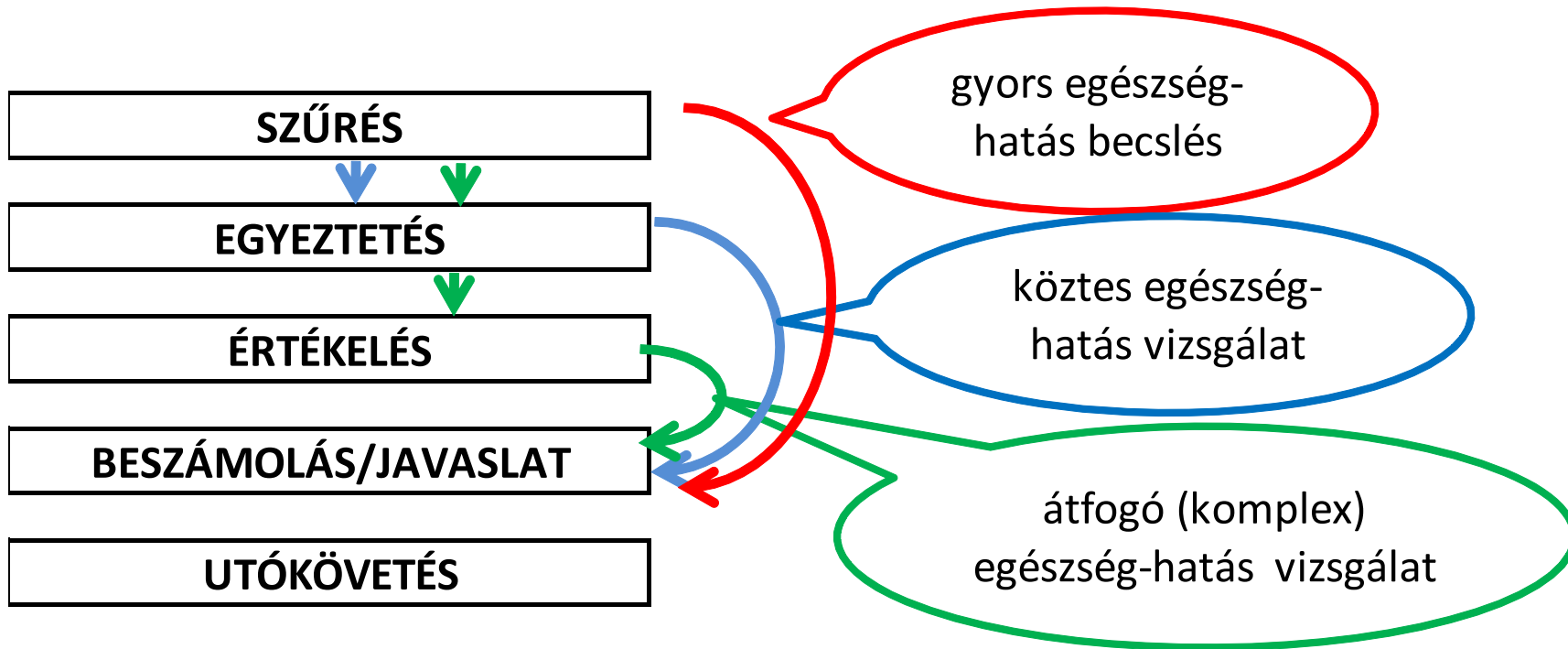
Hatásvizsgálati lap
más elemeihez
kapcsolódó
evidenciák

Szöveg

Hatás
Mechanizmusok
(I.-VI.)

Bejelölt
tényezők
Hogyan?

Egészség-hatás vizsgálat (EHV)lépései - önállóan is értelmezhető módszertani elemek, a „hogyan” választ segítik

EHV - módszertani összehasonlítás

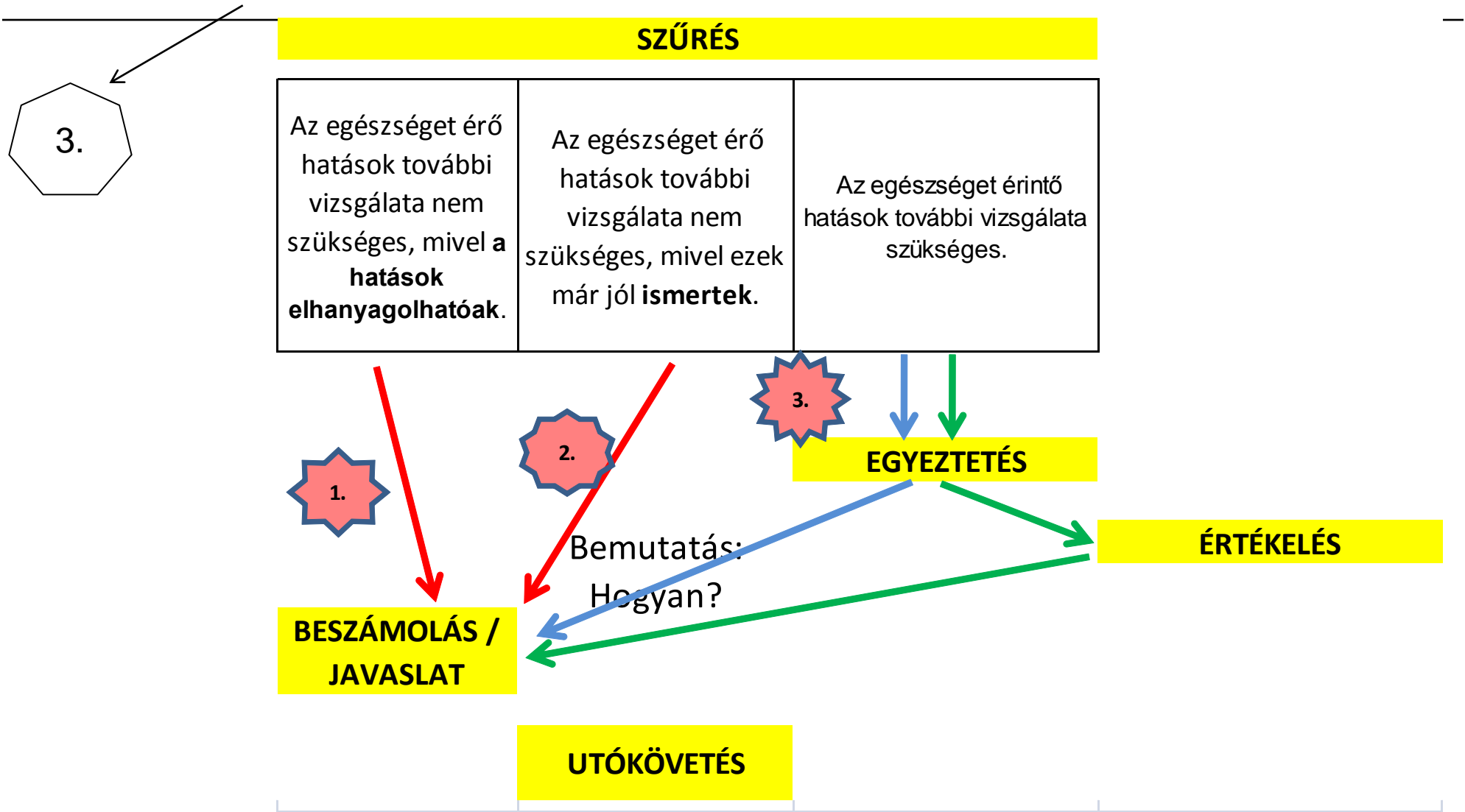
		humán kapacitás igény	felkészülés/döntés idő	költség	megbízhatóság
SZŰRÉS	gyors egészség-hatás becslés	kevés bevont ember	kevés felkészülési idő - gyors döntés	nincs járulékos költsége	témától függően változó
EGYEZTETÉS	köztes egészség-hatás vizsgálat	több bevont szakember	jelentős felkészülési idő - gyors döntés	nincs jelentős költsége	a bevont szakemberek rendelkezésére álló adatok függvényében megbízható
ÉRTÉKELÉS	átfogó (komplex) egészség-hatás vizsgálat	több bevont szakmai csoport	hosszabb vizsgálati és döntési folyamat	van költsége az adatok elérésének/kutatásának függvényében	akár magasabb tudományos bizonyíték szintű
BESZÁMOLÁS/JAVASLAT					
UTÓKÖVETÉS		a beszámolás/javaslat elkészítéséhez rendelt források kb. 10%-a			a hatásbecslést igazolja vagy cáfolja

Szűrés – mint az EHV lépése fogalom meghatározás

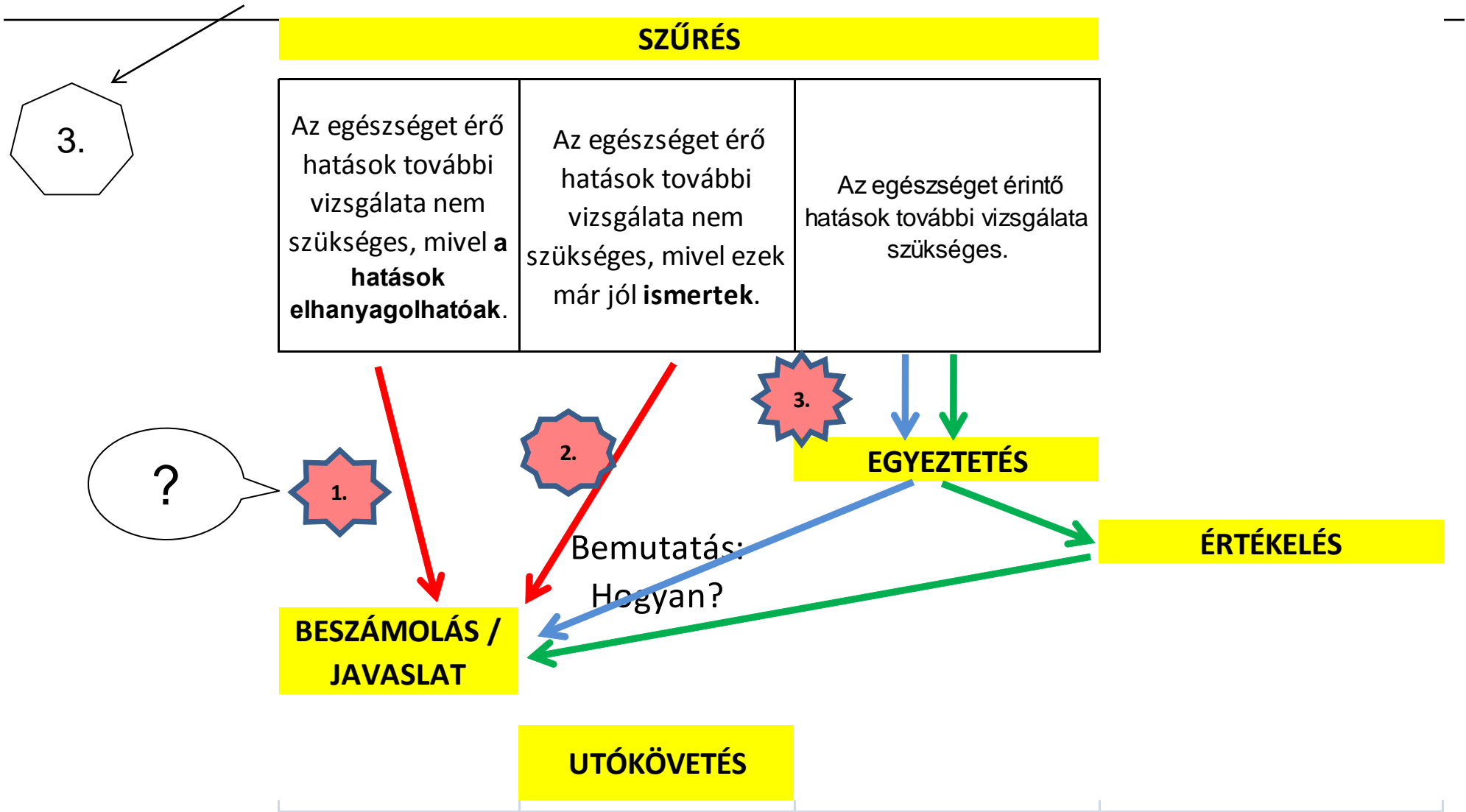
- Az EHV folyamatában a szűrés önálló gyors becslési módszertani elemnek is tekinthető. Többek között a tervezett döntések egészség hatásának vizsgálatára alkalmas. Segítségével eldönthető, hogy egyáltalán van-e bármilyen lényeges egészséghatása a tervezett döntésnek, ismert adatok, tények esetén a hatás jellemezhető, valamint kijelöli a további mérlegelés/vizsgálat, utókövetés szükségességét. Lényeges elválasztani a szűréstől, mint egészségügyi fogalomtól.

Szűrés – mint az EHV lépése \neq Szűrés – mint egészségügyi tevékenység

A döntés előkészítő hatásvizsgálati lap egészséggel kapcsolatos kitöltésének 3. lépése – szűrés – három kimenet

A döntés előkészítő hatásvizsgálati lap egészséggel kapcsolatos kitöltésének 3. lépése – szűrés – három kimenet

Szűrés lehetséges kimenetei – nincs egészséghatás

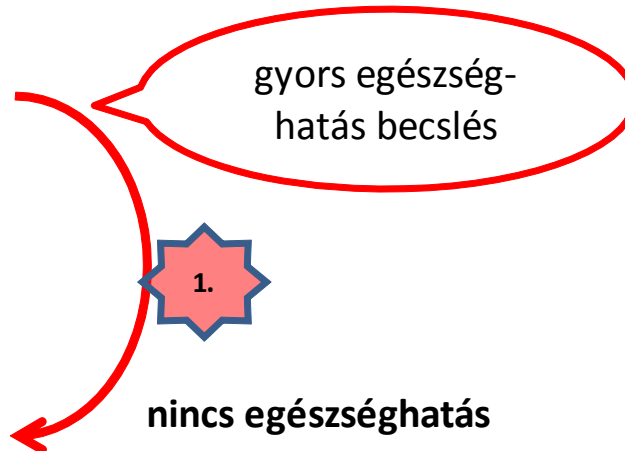
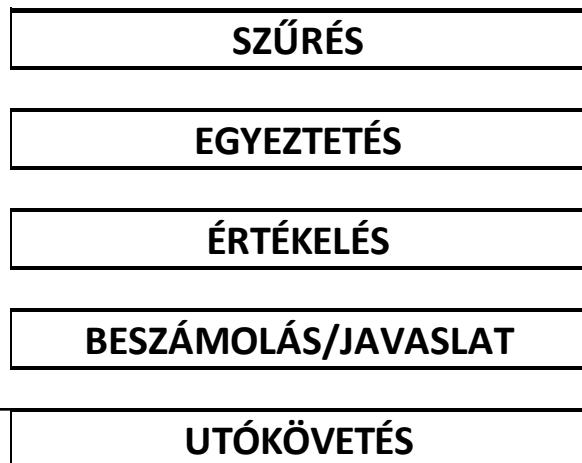
A 11 db kocka egyikébe sem kerül be pipa

Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?

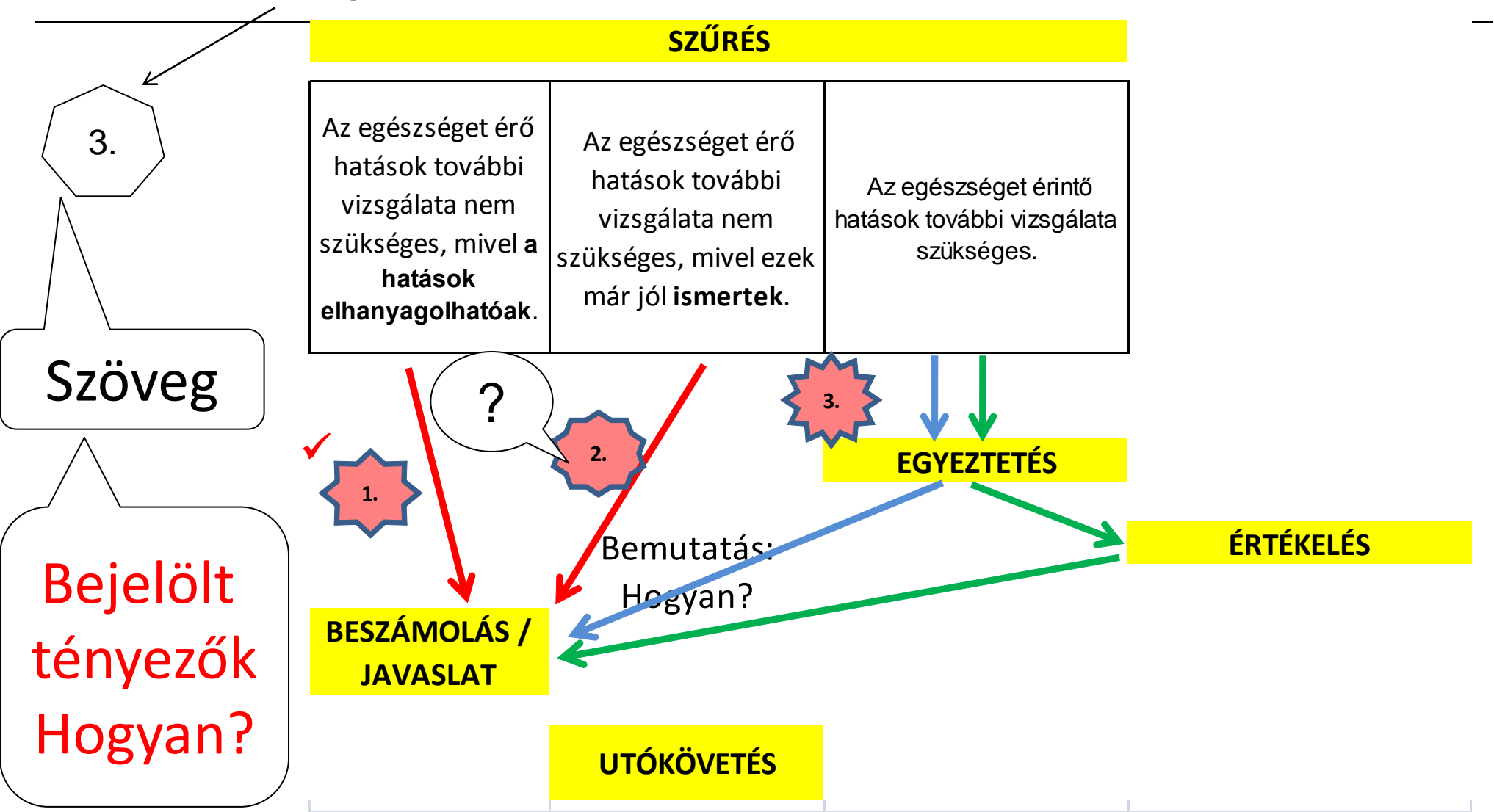
☐ Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	

Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészséghatásait!

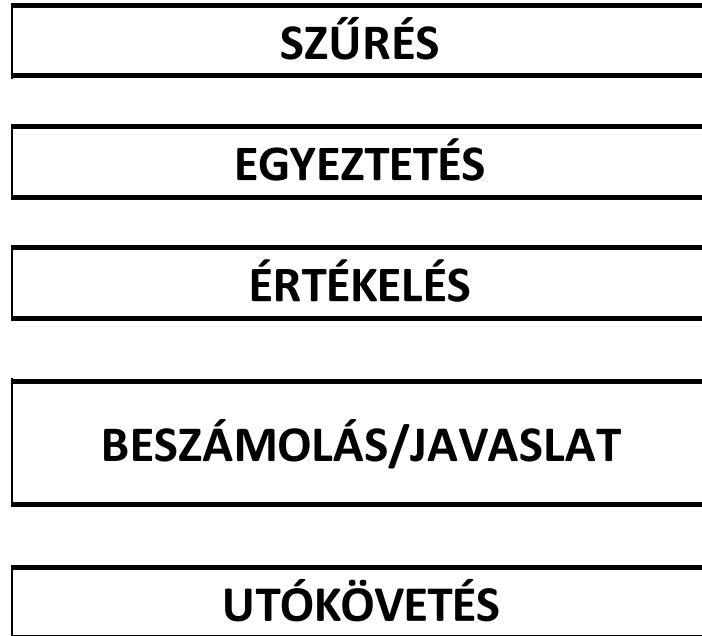
Az egészséget érő hatások további vizsgálata nem szükséges, mivel a hatások elhanyagolhatóak.

A döntés előkészítő hatásvizsgálati lap egészséggel kapcsolatos kitöltésének 3. lépése – szűrés – három kimenet

Szűrés: van hatás - Hogyan? - két út, három tartalom

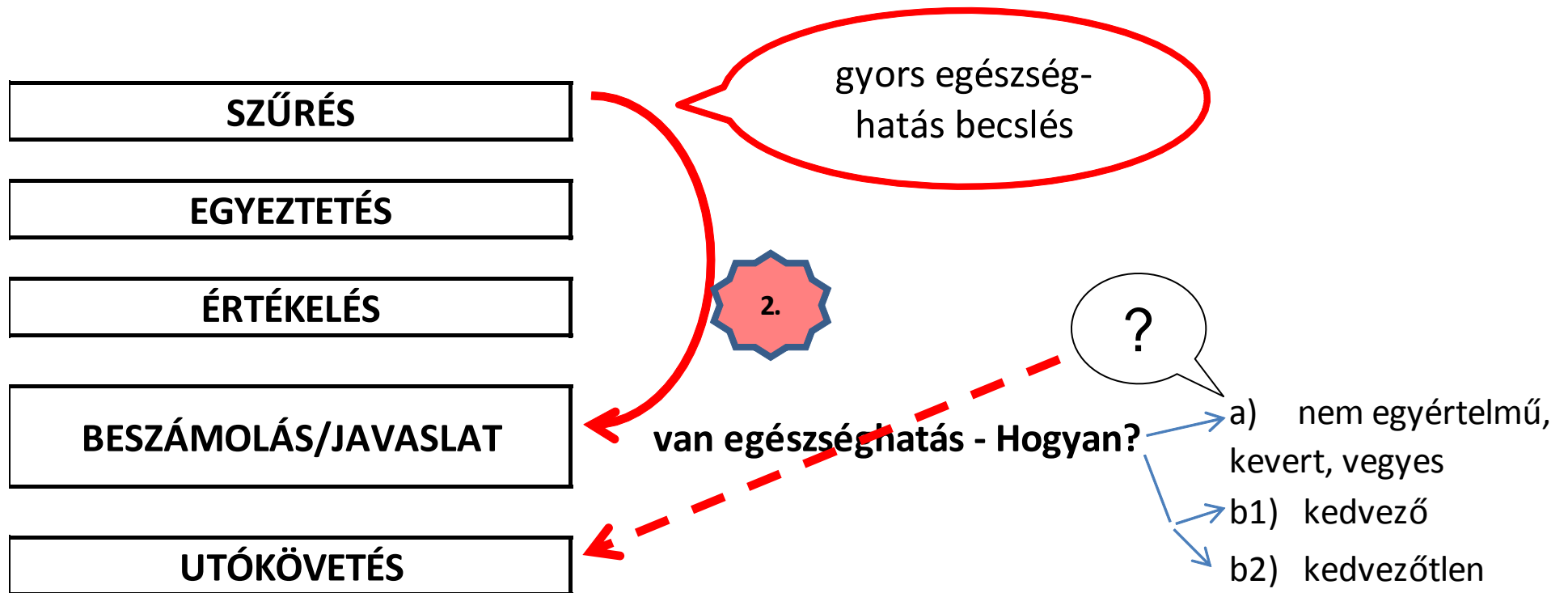
gyors egészség-
hatás becslés

2.

van egészséghatás - Hogyan?

- a) nem egyértelmű, kevert, vegyes
- b1) kedvező
- b2) kedvezőtlen

Szűrés: van hatás - Hogyan? - két út, három tartalom

EHK adaptálása az egészségre, a nem egyértelmű hatások bemutatásához

Egészség előnyök, hátrányok, kockázatok összegző bemutatása	
Egészség előnyök, hátrányok	
Rövid és hosszú távú egészség-előnyök (azok a tényezők, amelyek az adott intézkedés során pozitívként jelentkezhetnek)	Egészség-hátrányok (azok a tényezők, amelyek az adott intézkedés során negatív következményekkel járhatnak)
Kockázatok	
Megvalósítás előtt jelentkező egészség kockázatok	Megvalósítás után jelentkező egészség kockázatok

Példa, az EHK adaptálása az egészségre, a tankötelezettség felső korhatárának csökkentése témában

Egészség előnyök, hátrányok, kockázatok összegző bemutatása	
Egészség előnyök, hátrányok	
Rövid és hosszú távú egészség-előnyök (azok a tényezők, amelyek az adott intézkedés során pozitívumként jelentkezhetnek)	Egészség-hátrányok (azok a tényezők, amelyek az adott intézkedés során negatív következményekkel járhatnak)
<i>A középiskolai oktatás/nevelés hatékonysága növekszik, az egészség-műveltség javul, a stressz csökken, ami a jó egészséget erősíti.</i>	<i>Növekedhet a munkanélküliek aránya, ami a lakosság egészségi állapotát rontja.</i>
Kockázatok	
Megvalósítás előtt jelentkező egészség kockázatok	Megvalósítás után jelentkező egészség kockázatok
<i>A középiskolai oktatás/nevelés hatékonyságát jelentősen rontja az érdektelen, csak a tankötelezettség miatt bejárók köre. A magas, néha már kezelhetetlen stressz károsítja a tanárok és diákok egészségét.</i>	<i>A fiatalabb korosztály átveheti a stresszt okozók szerepét. Kevesebb tanéven át lehet a teljes lakossági korcsoportoknak pozitív egészségüzenetet közvetíteni, az egészség műveltség romlik.</i>

Kitöltési minta: A nem egyértelmű hatások detektálásakor mindig kell jelezni az utólagos hatásvizsgálat szükségességét

UTÓLAGOS HATÁSVIZSGÁLAT

Javasolt-e az intézkedés utólagos hatásvizsgálata (ha igen, mikor)

igen

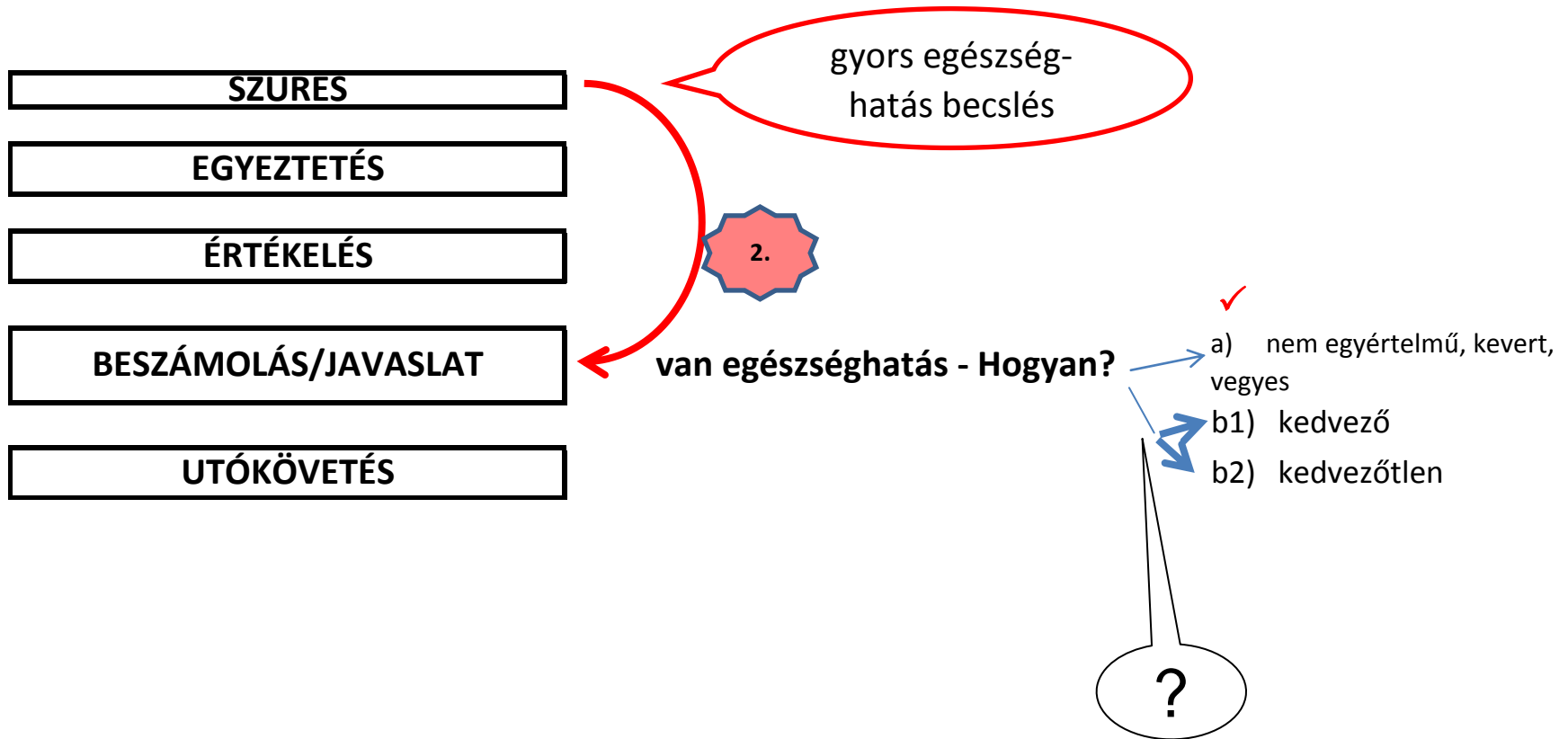
2012. szeptember 1.

Amennyiben igen, milyen módszertan alapján, ki végzi el?

Köztes hatásvizsgálat - egyeztetés - NEFMI koordinációval "Oktatás Kutató Intézet"

Amennyiben nem, röviden, lényegre törően indokolja. (max. 8 mondat)

Az egészség hatás bemutatásakor a döntési terv céljának szempontjából vizsgálni kell a majdani beavatkozás típusát

Tényezők hatása az egészségre 1-3.

	tényezők	tényezők kifejtése		tényezők állapota		egészségi állapot
1.	Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)	<i>Társadalmi normákhoz való igazodást gátló mérték; egyént és/vagy környezetét károsító/veszélyeztető minőség</i>	ha	csökken	akkor	javul
2.	Táplálkozás	<i>Élettani alapszükségleten túl, életmódhoz igazodó, az energia egyensúlyt elősegítő</i>	ha	ideális	akkor	javul
3.	Testmozgás (vagy annak hiánya)	<i>Életkori szükségletekhez, életmód kompenzációhoz igazodó, az energia egyensúlyt elősegítő</i>	ha	ideális	akkor	javul

Ehetünk, ihatunk! A lényeg a MÉRTÉK!

Tényezők hatása az egészségre 4-6.

	tényezők	tényezők kifejtése		tényezők állapota		egészségi állapot
4.	Stressz	<i>Kezelése minden élőlény egyik alapszüksége</i>	ha	az egyén számára kezelhető	akkor	nem romlik
5.	Közlekedési morál	<i>Elsősorban a baleset megelőzés vetülete miatt</i>	ha	javul	akkor	nem romlik
6.	Utazás, és külföldön szerzett betegségek	<i>Elsősorban járványügyi biztonsági kockázat miatt</i>	ha	kockázat csökken	akkor	nem romlik

Tényezők hatása az egészségre 7-10.

	tényezők	tényezők kifejtése		tényezők állapota		egészségi állapot
7.	elérhetősége	<i>Jelentős a lokális földrajzi eltérések bemutatásánál. Érdemes szűkebb társadalmi csoportok szempontjából külön is vizsgálni</i>	ha	javul	akkor	javul
8.	megléte		ha	kiterjed	akkor	javul
9.	megfizethetősége		ha	szélesedő körű	akkor	javul
10.	minősége		ha	javul	akkor	javul

Tényezők hatása az egészségre – Egyéb kategória - példák

tényezők	tényezők kifejtése		tényezők állapota		egészségi állapot
Egyéb	<i>egészség előfeltételei</i>	ha	teljes körű	akkor	javítható
	<i>katasztrófa védelem</i>	ha	napra kész	akkor	nem romlik
	stb.				

Egészség előfeltételei (alapfeltételei) *Ottawai Karta - WHO:*
Béke, lakhatás, oktatás, élelem, jövedelem, stabil ökológiai rendszer, fenntartható erőforrások, társadalmi igazságosság és méltányosság

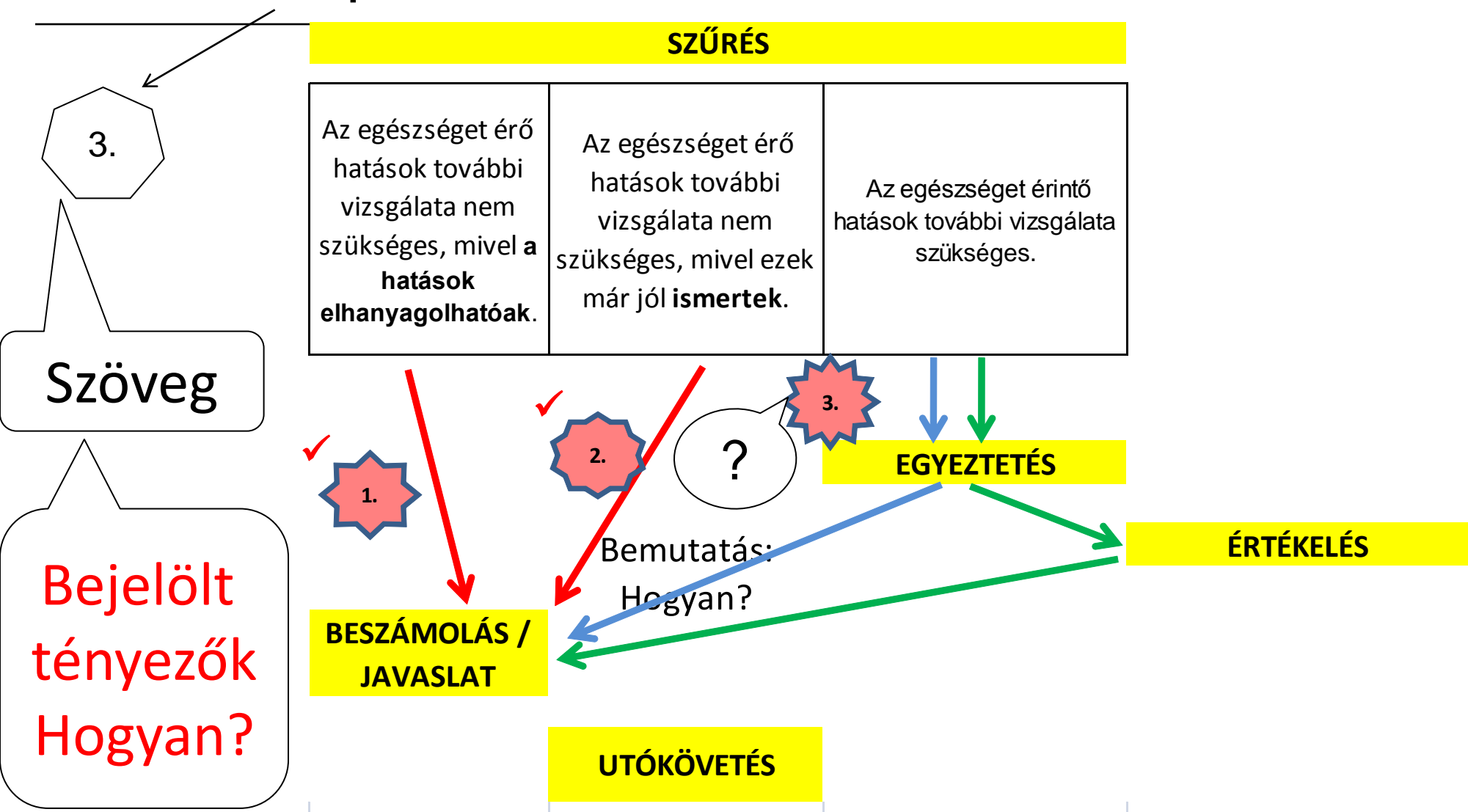
Az egészség előfeltételei különböző dokumentumokban kis eltérésekkel jelennek meg.

■ Ottawai Karta - WHO:
Béke, lakhatás,
oktatás, élelem,
jövedelem, stabil
ökológiai rendszer,
fenntartható
erőforrások,
társadalmi
igazságosság és
méltányosság

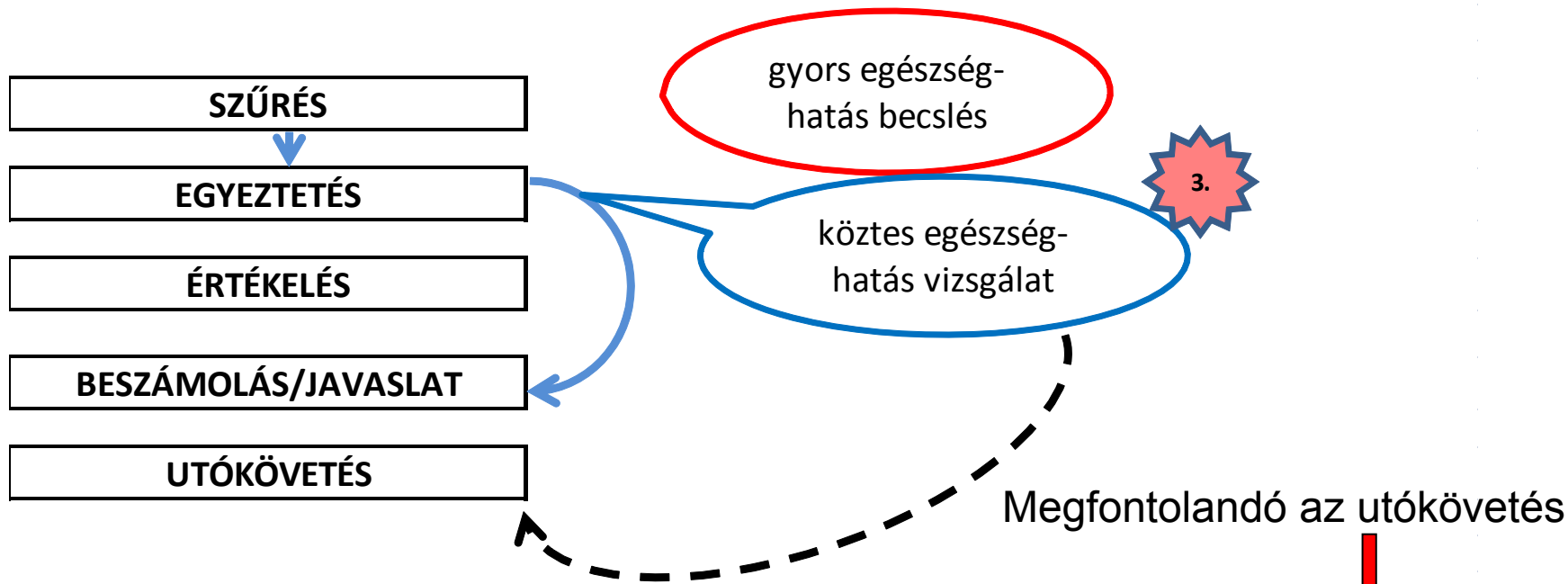
□ Semmelweis terv:
Béke, lakhatás,
oktatás, élelem,
jövedelem, stabil
ökológiai rendszer,
fenntartható
erőforrások,
társadalmi
igazságosság

□ Egészségügyről
szóló törvény
(2011. évi LXXXI.
törvény 15.):
Lakás,
oktatás, élelem,
jövedelem, stabil
ökológiai rendszer,
fenntartható
erőforrások,
társadalmi
igazságosság és
egyenlőség,
sportolás, üdülés,
munkahely

A döntés előkészítő hatásvizsgálati lap egészséggel kapcsolatos kitöltésének 3. lépése – szűrés – három kimenet

A szűrés eredménytelensége esetén „Egyeztetés” (köztes egészség-hatás vizsgálat) szükséges

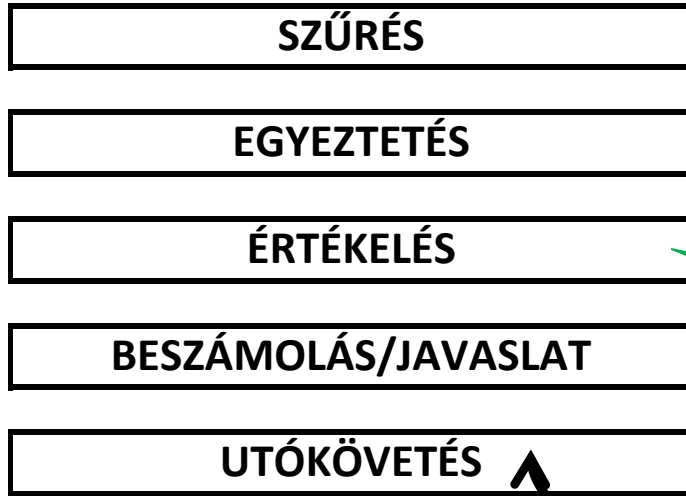
UTÓLAGOS HATÁSVIZSGÁLAT	
Javasolt-e az intézkedés utólagos hatásvizsgálata <i>(ha igen, mikor)</i>	
Amennyiben igen, milyen módszertan alapján, ki végzi el?	
Amennyiben nem, röviden, lényegre törően indokolja. (max. 8 mondat)	

Az egyeztetés szereplői, a képviselet, ismeret, hozzá adott érték szempontjából

- Az egyeztetés – köztes egészség-hatás vizsgálat – a témából felkészült szakemberek célzott beszélgetése. Eredményességét a felkészülési idő, a moderálás és a személyi összetétel befolyásolja.

	képviselet	ismeret	hozzá adott érték
személyi összetétel	célcsoport	érintettek	tapasztalati szakértelem
	szaktudás	szakmai tapasztalatok, bizonyítékok	szakmai vélemény
	államigazgatás	folyamat szabályozás	koordináció, kommunikáció
	hatóság	betartatás	keretek, adatok, ellenőrzés

A szűrés és egyeztetés eredménytelensége esetén átfogó egészség-hatás vizsgálat szükséges

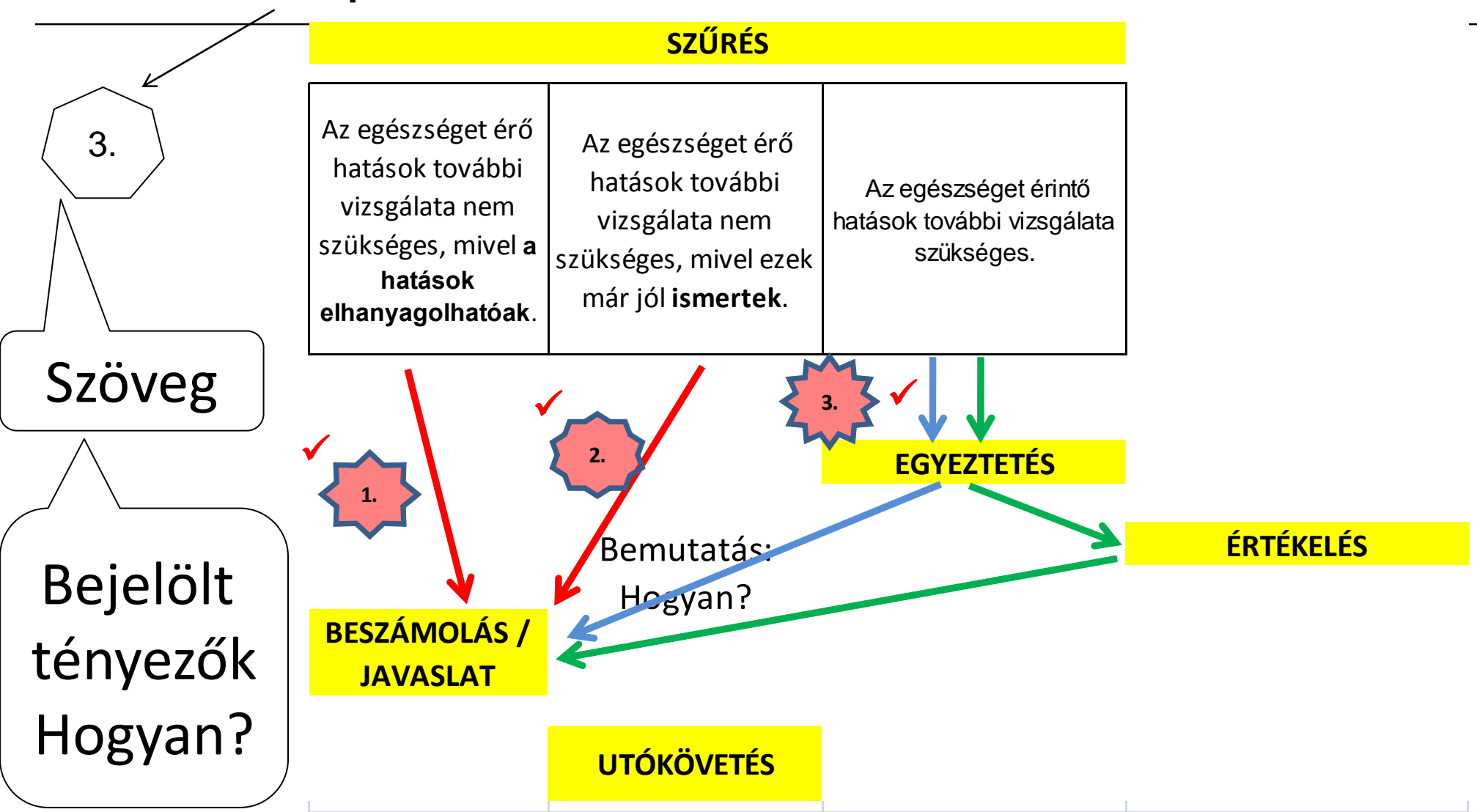
Szükséges az utókövetés

UTÓLAGOS HATÁSVIZSGÁLAT	
Javasolt-e az intézkedés utólagos hatásvizsgálata <i>(ha igen, mikor)</i>	
Amennyiben igen, milyen módszertan alapján, ki végzi el?	
Amennyiben nem, röviden, lényegre törően indokolja. (max. 8 mondat)	

EHV - módszertani összehasonlítás - újbóli áttekintés

		humán kapacitás igény	felkészülés/döntés idő	költség	megbízhatóság
SZŰRÉS	gyors egészség-hatás becslés	kevés bevont ember	kevés felkészülési idő - gyors döntés	nincs járulékos költsége	témától függően változó
EGYEZTETÉS	köztes egészség-hatás vizsgálat	több bevont szakember	jelentős felkészülési idő - gyors döntés	nincs jelentős költsége	a bevont szakemberek rendelkezésére álló adatok függvényében megbízható
ÉRTÉKELÉS	átfogó (komplex) egészség-hatás vizsgálat	több bevont szakmai csoport	hosszabb vizsgálati és döntési folyamat	van költsége az adatok elérésének/kutatásának függvényében	akár magasabb tudományos bizonyíték szintű
BESZÁMOLÁS/JAVASLAT					
UTÓKÖVETÉS	a beszámolás/javaslat elkészítéséhez rendelt források kb. 10%-a				a hatásbecslést igazolja vagy cáfolja

A döntés előkészítő hatásvizsgálati lap egészséggel kapcsolatos kitöltésének 3. lépése – szűrés – három kimenet

„További hatások” lap: Egészségre gyakorolt hatások – szöveges rész

További hatások					
Egészséghatások					
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészséghatásai?					
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (pl.: alkohol, dohányzás, drogok, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	
Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészséghatásait!					

3.

Hatásvizsgálati lap
más elemeihez
kapcsolódó
evidenciák

Szöveg

Hatás
mechanizmusok

Bejelölt
tényezők
Hogyan?

„További hatások” lap: Egészségre gyakorolt hatások – kitöltési sorrend

2. ✓

Igen vagy Nem

További hatások					
Egészség hatások					
Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészség hatásai?					
Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?					
☐ Rizikó viselkedések (alkohol, dohányzás, szexuális kockázatok, szerencsejáték, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Közlekedési morál	☐ Utazás, és külföldön szerzett betegségek
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megléte	☐ Az egészségügyi szolgáltatások megfizethetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	
Kérjük, röviden, lényegre törően mutassa be az adott intézkedés egészség hatásait!					

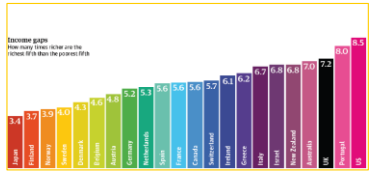
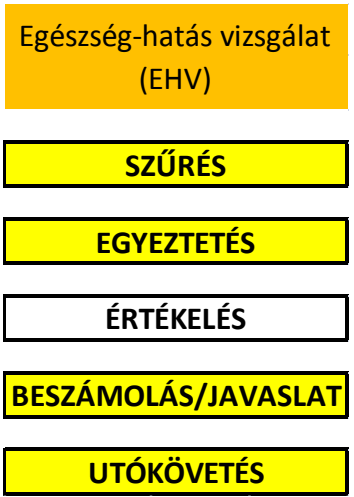
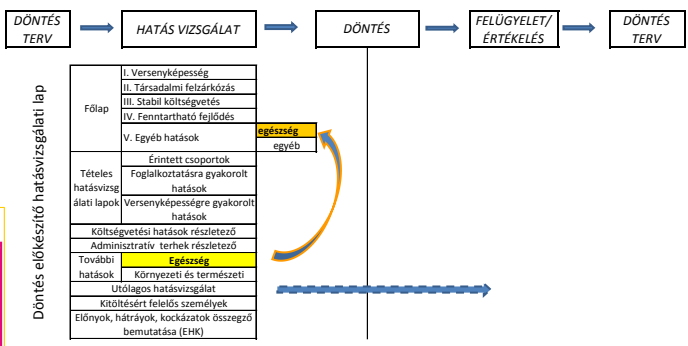
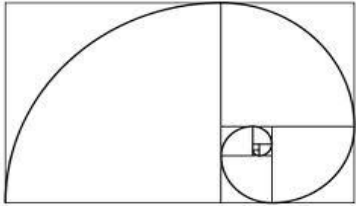
11 „négyzet”
(„pipák” helye)

1. ✓

3. ✓

Szöveg

Miről volt szó? – Segítség a hatásvizsgálati lap kitöltéséhez?

2. **Igen vagy Nem**

További hatások

Egészségterhelés

Vannak-e az intézkedésben leghatékonyabbak jelentősen az egészségügyi hatások?

Az intézkedés befolyásolja-e az alábbi tényezőket?

☐ Földi veszélyesség alakul, dohányzás, szerezmenetek, stb.)	☐ Táplálkozás	☐ Testmozgás (vagy annak hiánya)	☐ Stressz	☐ Külföldi morál	☐ Utas, és kábelkötés szerrel betegség
☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	☐ Az egészségügyi szolgáltatások minősége	☐ Egyéb:	

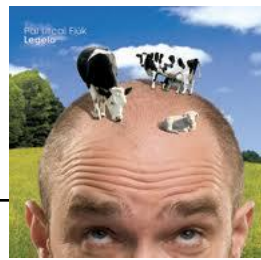
Kérjük, röviden leírja az intézkedés várható pozitív hatásait az alábbi mezőbe:

11 „négyzet” („pipák” helye)

1.

3. **Szöveg**

3.

Hatásvizsgálati kézikönyv Útmutató

Előterjesztések hatásvizsgálata az egészség szempontjából

- **Epidemiológia**
Az egészséggel kapcsolatos állapotok, jelenségek megosztásának és előfordulásukat befolyásoló tényezőknek a tanulmányozása, mely egy meghatározott populációban használja fel eredményeit az egészséggel kapcsolatos problémák felülvizeléséhez és megoldásához.
- **Népegészségügy**
A népegészségügy társadalmi és politikai koncepció, melynek célja populációs szinten az egészség fejlesztése, az élet meghosszabbítása és az élet minőségének javítása a lakosság körében az egészségfejlesztés, a betegségmegelőzés és más egészségfejlesztési intézkedések tevékenység által. A népegészségügy olyan társadalmi, szakmai és politikai tevékenység, melynek célja az egészség megőrzése, fejlesztése közösségi szinten, szem előtt tartva a közösség elkötelezettségét az egészség védelme, az élet meghosszabbítása és az élet minőségének javítása iránt. A népegészségügyi ciklus elemi: lakosság egészségi állapotának leírása az egészségi állapotot befolyásoló tényezők alakulásának jellemzése; népegészségügyi szükségletek és igények azonosítása, rangsorolása; egészségfejlesztési programok tervezése, lebonyolítása, értékelése.

Az egészséget befolyásoló tényezők áttekintése

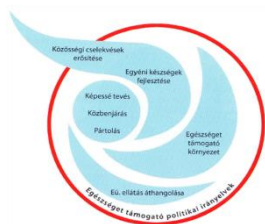
Egy populáció egészsége jellemezhető többek között a születéskor várható élettartammal, és/vagy az akadályoztatottság szintjével. A magyarországi adatok jóval elmaradnak az Európai Unió-s mutatóktól. Az átlagolt adatok elfedik az azon szűs értékeket, melyek a jó és rossz egészségi állapotú részpopulációkat és így az egészség-egyenlőtlenségeket jellemzik. Ma Magyarországon a nyugati országérsz egyes kistérségeihez képest a keleti országérsz egyes kistérségei a születéskor várható élettartam kb. 7 évvel kevesebb. Az egészségi állapotban megmutatózó jelentős egyenlőtlenségek csökkentése összetársadalmi érdek, hiszen az állampolgári esélyegyenlőséget nem támogató, a gazdasági versenyképességet rontó állapot kezeléséről van szó.

Köszönöm a figyelmet

Solymosy József Bonifác

www.oefi.hu

Egészség,
humanitás,
tolerancia,
partnerség...

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

Indikátorok

Impact	Társadalmi hatások <i>gazdasági versenyképesség, foglalkoztatottak aránya, bizalom, biztonság</i>		
	Életmódbeli hatások <i>életminőség, szabad döntéshozatal, (egészség)egyenlőtlenségek csökkenése</i>		
	Egészségi hatások <i>születéskor várható élettartam, elkerülhető halálozási arányszám, egészségben eltöltött</i>		
	Környezeti hatások <i>CO kibocsájtás, alternatív energia felhasználás, szelektív hulladék kezelés</i>		
Outcome	Egészséges életmód	Jól működő ellátó-rendszer	Egészséges környezet
	<i>elhízás aránya, dohányzás aránya, ételmiszer-választás, mozgás-gazdag életmód, alkohol és illegális kábítószer használat, depresszió</i>	<i>preventív szolgálatokhoz való hozzáférés, az egészségügyi, oktatási, szociális, kultúrális szolgáltatásokhoz való hozzáférés és megfelelő minőségű ellátás</i>	<i>biztonságos természetes és épített környezet, támogató gazdasági és szociális körülmények, megfelelő ételmiszerhez való hozzáférés, korlátozott dohány és alkohol vásárlási lehetőségek</i>
Output	Egészséggel kapcsolatos műveltség	Közösségi tevékenységek és társas befolyásolás	Egészséget támogató politikai gyakorlat és intézményi háttér
	<i>egészséggel kapcsolatos ismeretek, attitűdök, motivációk és magatartásbeli beállítódások, egyéni képességek, énhatékonyság</i>	<i>közösségek részvétele, felhatalmazás, társas normák, közvélemény alakulása</i>	<i>egészséget támogató politikai szándék kinyilvánítása, törvényhozás, szabályozások, erőforrások allokálása, intézményi háttér kialakítása</i>

Indikátorok javításának előfeltétele, bemenet

működési cél	Output	Egészséggel kapcsolatos műveltség	Közösségi tevékenységek és társas befolyásolás	Egészséget támogató politikai gyakorlat és intézményi háttér
bemenet	Input	Felkészítés - az egyént az egészség feletti kontrollra képessé tevés, feljogosítás	Propagálás: az egészség pártolása	Közvetítés (közbenjárás)
		Életminőség, egészségi állapot javítása és egészség védelem (betegségek megelőzése, védő oltások, szűrések, egészség nevelés)	Egyéni és társadalmi akciók kombinációja politikai elkötelezettség, politikai támogatottság, társadalmi elfogadottság, konkrét egészség cél vagy program érdekében	Szektorok közötti, állami és civil szervezeteken, csoportokon belüli és közötti - különböző érdekek és szektorok egyeztetik álláspontjaikat az egészség érdekében
Előfeltétel		Pl.: kliens-oktatás, iskolai oktatás, írott és elektronikus média-kommunikáció	Pl.: közösség építés, csoportok támogatása, gyakorlati tanácsadás	Pl.: lobbyszás, politikai szervezkedés és aktivitás, a bürokratikus akadályok legyőzése

**Az élet rövid, a
művészet hosszú, az
idő egzakt, a
tapasztalás csalóka,
az ítélet nehéz**
(Hippocrates)

Solymosy József Bonifác
solymosy.jozsef@oefi.antsz.hu
Országos Egészségfejlesztési
Intézet
